

Allianz ZB d.o.o.

društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom
koje upravlja imovinom
AZ obveznog mirovinskog fonda kategorije B

Nike Grškovića 31, 10 000 Zagreb

**Godišnje izvješće i financijski izvještaji
AZ obveznog mirovinskog fonda
kategorije B
za 2014. godinu**

U Zagrebu, 18. ožujka 2015. godine

Sadržaj financijskih izvještaja mirovinskog fonda:

1.	Godišnje izvješće	2
2.	Odgovornost Uprave Društva za upravljanje za pripremu i odobravanje godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća	6
3.	Izvješće neovisnog revizora članovima AZ obveznog mirovinskog fonda	7
4.	Izvještaj o financijskom položaju	8
5.	Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	9
6.	Izvještaj o novčanim tokovima	10
7.	Izvještaj o promjenama u neto imovini fonda	11
8.	Izvještaj o posebnim pokazateljima fonda	12
9.	Bilješke uz financijske izvještaje	13

Godišnje izvješće

1. REZULTATI POSLOVANJA, RIZICI I DALJNI RAZVOJ FONDA

1.1 Poslovne aktivnosti

AZ obvezni mirovinski fond kategorije B („Mirovinski fond“ ili „Fond“) je sukladno Zakonu o obveznim mirovinskim fondovima zasebna imovina bez pravne osobnosti kojom upravlja AZ d.o.o. društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom („Društvo za upravljanje“ ili „Društvo“).

Mirovinski fond je fond posebne vrste koji nema pravnu osobnost i osnovan je radi ulaganja doprinosa članova Fonda s ciljem povećanja vrijednosti imovine Fonda radi osiguranja isplate mirovinskih davanja njegovim članovima, u skladu s odredbama zakona.

Dana 20. veljače 2014. godine stupio je na snagu novi Zakon o obveznim mirovinskim fondovima kojim je uveden sustav tri kategorije fonda A, B i C. S obzirom na razdoblje umirovljenja članova, oni se međusobno razlikuju po ograničenjima ulaganja i investicijskoj strategiji. Tako članom mirovinskoga fonda kategorije A može biti onaj kojem je do umirovljenja ostalo 10 ili više godina, članom mirovinskoga fonda B onaj kojem je do umirovljenja ostalo 5 ili više godina, dok je članstvo u fondu C obvezno za sve koji do mirovine imaju manje od 5 godina.

Dotadašnji AZ obvezni mirovinski fond postao je AZ obvezni mirovinski fond kategorije B, dok su AZ obvezni mirovinski fondovi kategorije A i C počeli s radom 21.8.2014. godine. Članovi su mogli odabrati kategoriju fonda, osim u slučaju da su imali manje od 5 godina do mirovine, kada su po sili Zakona prebačeni u fond kategorije C. Članovi koji se nisu izjasnili oko promjene, a imali su više od 5 godina do mirovine, ostali su u članstvu Fonda B.

Novim je Zakonom također definiran prijenos sredstava iz obveznih mirovinskih fondova u državni proračun za one članove čija su prava iz mirovinskog osiguranja uređena posebnim propisom (tzv. beneficirani radni staž). Istima će, u trenutku umirovljenja, biti određena mirovina kao da su bili osigurani samo u mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti.

Glavne investicijske odrednice za fond kategorije B su ograničenja od minimalno 50% dužničkih vrijednosnih papira RH i maksimalno 35% dionica, za razliku od ograničenja fonda kategorije A od minimalno 30% dužničkih vrijednosnih papira RH i maksimalno 55% dionica. Fond kategorije C je fond konzervativne investicijske politike sa minimumom 70% dužničkih vrijednosnih papira RH dok ulaganja u dionice nisu dozvoljena.

Društvo provodi ulaganja imovine Fonda poštujući temeljna načela ulaganja: sigurnosti, razboritosti i opreza, te smanjenja rizika raspršenošću ulaganja, vodeći pri tome računa o zakonskim ograničenjima ulaganja imovine.

Društvo je u 2014. upravljalo imovinom Fonda sukladno utvrđenoj investicijskoj politici, pri čemu je ostvaren prinos Fonda od 11,37%. Ostvareni prinosi po godinama od početka rada Fonda bili su kako je prikazano u tablici:

Godina	Prinos
2013.	4,43%
2012.	12,18%
2011.	2,75%
2010.	8,47%
2009.	7,83%
2008.	-9,06%
2007.	6,38%
2006.	5,78%
2005.	5,87%
2004.	6,17%
2003.	7,48%
2002. (od 30.4.)	8,67%

Prosječan godišnji prinos od osnutka do kraja 2014. iznosi 6,05%. Prosječan godišnji prinos od osnutka izračunava se kao geometrijski prosjek prinosa u razdoblju od osnutka do zadnjeg dana razdoblja.

1.1. Poslovne aktivnosti (nastavak)

Nominalni prinos mirovinskog fonda predstavlja postotnu razliku između vrijednosti obračunske jedinice na prvi i zadnji dan razdoblja u kojem se prinos računa. Rezultati poslovanja fonda ostvareni u proteklim razdobljima ne predstavljaju indicaciju i nemaju nikakav utjecaj na buduće rezultate poslovanja fonda. Prilikom izračuna prinosa uzeti su u obzir svi troškovi i naknade Fonda osim ulaznih i izlaznih naknada.

Tijekom 2014. godine Fond je zadržao vodeći tržišni položaj među obveznim mirovinskim fondovima. Udio u ukupnom članstvu obveznih mirovinskih fondova kategorije B iznosi 35,90%. U apsolutnom iznosu, broj članova u Fondu na dan 31. prosinca 2014. iznosio je 605 tisuća. Tržišni udio Fonda u neto imovini obveznih mirovinskih fondova kategorije B iznosio je krajem godine 40,14%, a u neto doprinosima 38,57%.

Na 31. prosinca 2014. godine 84% imovine Fonda bilo je uloženo u domaću imovinu. Najveći dio imovine od 70% bio je uložen u domaće državne obveznice.

1.2. Financijski rezultati Fonda u 2014.

Neto imovina Fonda porasla je sa 23,3 milijarde kuna na dan 31. prosinca 2013. godine na 25,8 milijardi kuna na dan 31. prosinca 2014. godine što predstavlja povećanje od 2,5 milijarde kuna koje proizlazi iz uplata članova fonda te ostvarenog prinosa. Fond je u 2014. godini ostvario ukupnu sveobuhvatnu dobit od 2,6 milijardi kuna.

Kamatonosna imovina čini 79% imovine Fonda te su sukladno tome u strukturi prihoda od ulaganja najznačajniji prihodi od kamata i amortizacije diskonta ili premije s fiksnim dospijanjem u iznosu od 955 milijuna kuna ukoliko realizirane dobitke i gubitke od prodaje financijskih instrumenata te pozitivne i negativne tečajne razlike gledamo na neto principu.

U ukupnoj imovini Fonda financijski instrumenti prema njihovim klasifikacijama sudjeluju sa sljedećim omjerima: 54% imovine čini financijska imovina raspoloživa za prodaju, 16% ulaganja koja se drže do dospelja, a financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka 21%.

99,4% obveza čine dugoročne obveze koje se odnose na obveze za isplate udjela članova Fonda, dok ostatak od 0,6% čine kratkoročne obveze.

1.3. Financijski instrumenti i rizici

Ulagačke aktivnosti Mirovinskog fonda izlažu Mirovinski fond različitim vrstama rizika povezanih s financijskim instrumentima i tržištima na kojima ulaže. Najznačajnije vrste financijskog rizika kojima je Mirovinski fond izložen su tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Imovina Mirovinskog fonda investira se u dužničke i vlasničke vrijednosnice te udjele u investicijskim fondovima sukladno zakonskim ograničenjima i tržišnim uvjetima kako bi maksimizirala očekivani prihod te minimizirala očekivani rizik. Društvo za upravljanje nastoji ostvariti željeni prinos alocirajući sredstva u one vrste vrijednosnih papira i na ona tržišta za koja procijeni da će u budućnosti davati najbolje prinose u odnosu na prateći rizik. Društvo za upravljanje upravlja rizicima na dnevnoj osnovi, u skladu s politikama i procedurama koje su na snazi.

Mirovinski fond može ulagati u financijske instrumente, te izvršavati transakcije denominirane u stranim valutama koje ne predstavljaju njegovu funkcionalnu valutu. Sukladno tome, Mirovinski fond je izložen riziku da se relativan odnos njegove funkcionalne valute i drugih stranih valuta može promijeniti. Izloženost tečajnom riziku svakodnevno se mjeri. Terminski ugovori u stranoj valuti koriste se kako bi se smanjila izloženost tečajnom riziku.

Mirovinski fond je izložen riziku fer vrijednosti kamatnih stopa koji se uglavnom odnosi na dužničke vrijednosnice s fiksnom stopom, budući da cijene istih ovise o promjenama kamatnih stopa. Mirovinski fond nema kamatonosnih obveza.

Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica je mogućnost da cijene vlasničkih vrijednosnica fluktuiraju i utječu na fer vrijednost vlasničkih i ostalih instrumenata čija vrijednost proizlazi iz vlasničkih ulaganja ili indeksa cijena vlasničkih vrijednosnica. Kreditni rizik predstavlja rizik da stranka financijskog instrumenta neće biti u mogućnosti, u cijelosti ili djelomično, podmiriti svoje obveze prema Mirovinskom fondu u trenutku njihova dospelja. Rizik da druga strana neće ispuniti svoje obveze redovno se prati. Kako bi mogao upravljati kreditnim rizikom, Mirovinski fond posluje sa strankama koje imaju dobru kreditnu sposobnost.

1.3 Financijski instrumenti i rizici (nastavak)

Kreditni rizik iz dužničkih instrumenata uglavnom proizlazi iz vrijednosnica koje je izdala Republika Hrvatska. Sukladno tome, najveća izloženost kreditnom riziku odnosi se na domaći državni rizik. Dodatno, kreditni rizik proizlazi iz dužničkih vrijednosnica izdanih od strane ostalih država i hrvatskih društava.

Maksimalna izloženost pojedinim partnerima u odnosu na transakcije i prilikom plasiranja depozita kod banaka utvrđuje se internim limitima ulaganja. Izloženost kreditnom riziku prati se svakodnevno.

Fond je izložen riziku likvidnosti zbog mogućnosti prelaska ulagača iz Fonda u druge mirovinske fondove. Uprava Društva za upravljanje Fondom smatra da je ovaj rizik mali s obzirom da dosadašnje iskustvo u upravljanju Fondom.

Financijski instrumenti Mirovinskog fonda uglavnom uključuju dužničke vrijednosnice Republike Hrvatske i vlasničke vrijednosnice. U trenutnim tržišnim uvjetima, te vrijednosnice moguće je relativno lako prodati ili sklopiti ugovor o reotkupu vrijednosnica za potrebe zadovoljavanja likvidnosti.

1.4 Budući razvoj Fonda

Društvo će nastaviti poslovati sa zasebnom imovinom Fondova s pozornošću savjesnog gospodarstvenika i isključivo u interesu članova pridržavajući se načela sigurnosti, razboritosti i opreza, te smanjenja rizika raspršenosti ulaganja vodeći pri tome računa o zakonskim ograničenjima ulaganja imovine.

2. Događaji nakon kraja poslovne godine

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma izvještavanja koji bi bili značajni za ovo izvješće.

3. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Društvo u 2014. nije sudjelovalo u aktivnostima istraživanja i razvoja.

4. Podružnice društva

Društvo nema podružnica, niti se planira njihovo osnivanje.

5. Pravila korporativnog upravljanja

Pravila korporativnog upravljanja implementirana su u Društvu koje upravlja Fondom.

Efikasno korporativno upravljanje nužan je preduvjet uspješnosti Društva. Isto se realizira kroz postavljanje strateških ciljeva, osiguranje infrastrukture koja omogućuje njihovu realizaciju, uspostavu jasne linije odgovornosti, osobnog integriteta Uprave i zaposlenika. Društvo primjenjuje eksterne i interne propise i prati kompatibilnost organizacijske strukture.

5.1 Skupština Društva

Skupštinu Društva saziva Uprava nakon što Nadzorni odbor da suglasnost na odluke koje Skupština temeljem Društvenog ugovora i zakona usvaja.

Skupština odlučuje o broju i imenovanju članova Uprave i Nadzornog odbora Društva, financijskim izvješćima, uporabi dobiti i pokrivanju gubitka, davanju razrješnice članovima Uprave i Nadzornog odbora, imenovanju revizora, prestanku Društva i imenovanju likvidatora te izmjenama Društvenog ugovora.

Skupština Društva donosi i druge odluke koje je dužna i ovlaštena donositi temeljem zakona i drugih propisa. Održavanje Skupštine nije potrebno ako se članovi Društva u pismenom obliku suglase o donošenju pojedine odluke.

5.2 Uprava Društva

Uprava Društva zastupa Društvo prema trećima. U vođenju poslovanja Uprava naročito vodi računa da Društvo posluje sukladno važećim zakonskim propisima, internim pravilima o upravljanju rizicima, a odgovorna je i za

sustavno praćenje, procjenu i strategiju poslovanja. Uprava je dužna sastavljati financijska izvješća, izvješćivati Hrvatsku agenciju za nadzor financijskih usluga te realno procjenjivati ukupnu imovinu i obveze.

5.3 Nadzorni Odbor

Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova i kontrolira ispravnost financijskog poslovanja Društva u skladu sa zakonom, općim aktima i odlukama skupštine Društva, usvaja poslovne planove za narednu godinu kao i strateški plan za naredne tri godine, razmatra Godišnje izvješće Uprave o ostvarivanju poslovne politike, stanju i poslovanju Društva, daje suglasnost na prijedlog Uprave o usvajanju internih (periodičnih) financijskih izvještaja i privremenom raspoređivanju dobiti prema tim izvješćima, kontrolira da li su godišnja financijska izvješća sastavljena u skladu s podacima iz poslovnih knjiga i pokazuju li ispravno imovinsko i poslovno stanje Društva, zauzima stavove o prijedlozima Uprave za raspoređivanje dobiti ili pokriće gubitaka po godišnjim financijskim izvješćima, podnosi skupštini Društva izvješće o obavljenom nadzoru nad vođenjem poslova Društva te daje prethodnu suglasnost na odluke Uprave, kada je to određeno Zakonom

Članove Nadzornog odbora imenuje Skupština uz prethodnu suglasnost Agencije.

5.4 Revizorski odbor

Sukladno Zakonu o reviziji, Društvo ima Revizorski odbor kojega čine svi članovi Nadzornog odbora Društva te jedan član imenovan od strane Nadzornog odbora.

Revizorski odbor prati postupak financijskog izvješćivanja te učinkovitost sustava unutarnje kontrole, unutarnje revizije te sustav upravljanja rizicima, nadgleda provođenje revizije godišnjih financijskih i konsolidiranih izvještaja, prati neovisnost samostalnih revizora ili revizorskog društva koje obavlja reviziju, a posebno ugovore o dodatnim uslugama, daje preporuke Skupštini o odabiru neovisnog revizora, raspravlja o planovima i godišnjem izvješću unutarnje revizije te o značajnim pitanjima koja se odnose na ovo područje.

5.5 Sukob interesa

Pravilnikom o radu, Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova kao i pojedinačnim ugovorima o radu te Pravilnikom o standardima usklađenja tržišta kapitala i drugim internim aktima Društva jasno su naznačene dužnosti i odgovornosti svakog pojedinog radnika, zaključivanje osobnih transakcija relevantnih osoba te sprječavanje sukoba interesa.

U Društvu je na snazi i Pravilnik o praćenju usklađenosti kojim se uređuje usklađivanje pozitivnih zakonskih propisa s internim i drugim aktima Društva koji se koriste u redovnom poslovanju, pravila etičnosti i ponašanja radnika, postupak i ograničenja privatnih ulaganja radnika, pravila ponašanja na tržištu te pravila o zaštiti i postupanju s povlaštenim informacijama, poslovnim i drugih tajnama do kojih radnici mogu doći u redovnom poslovanju.

Odgovornost Uprave Društva za upravljanje za pripremu i odobravanje godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća

Uprava Društva za upravljanje odgovorna je za upravljanje Fondom u skladu sa Statutom i Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima. Isti zahtijevaju da Društvo za upravljanje pripremi financijske izvještaje za svaku financijsku godinu koji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Fonda te njegovu uspješnost i njegove novčane tokove u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima, te je odgovorno za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija potrebnih za pripremu tih financijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava Društva za upravljanje ima općenitu odgovornost za poduzimanje razumno raspoloživih mjera u cilju očuvanja imovine Fonda, te sprječavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

Uprava Društva za upravljanje je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena, te pripremanje financijskih izvještaja temeljem principa neograničenog vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Fond nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Financijske izvještaje na stranama 8 do 43 odobrila je Uprava Društva za upravljanje 18. ožujka 2015. godine, što je potvrđeno potpisom u nastavku.

Uprava Društva za upravljanje je također odgovorna za sastavljanje i sadržaj godišnjeg izvješća, sukladno zahtjevima članka 18 Zakona o računovodstvu. Godišnje izvješće prikazano je na stranicama 2 do 5 i odobreno od strane Uprave Društva za upravljanje 18. ožujka 2015. te potpisano u skladu s tim.

Dinko Novoselec

Predsjednik Uprave

Allianz ZB d.o.o.
društvo za upravljanje
obveznim mirovinskim fondom
ZAGREB

Davor Doko

Član Uprave

Izvešće neovisnog revizora članovima AZ obveznog mirovinskog fonda kategorije B

Obavili smo reviziju priloženih financijskih izvještaja AZ obveznog mirovinskog fonda kategorije B („Fond“), koji se sastoje od izvještaja o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2014. godine, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o novčanim tokovima, izvještaja o promjenama u neto imovini fonda i izvještaja o posebnim pokazateljima fonda za godinu koja je tada završila te sažetka značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjavajućih informacija.

Odgovornost Uprave Društva za upravljanje za financijske izvještaje

Uprava Društva za upravljanje je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju ovih financijskih izvještaja u skladu s Pravilnikom o financijskim izvještajima mirovinskih fondova (NN 137/2012) izdanim od Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga 6. prosinca 2012. i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o tim financijskim izvještajima temeljeno na našoj reviziji. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu s etičkim zahtjevima i planiramo te obavimo reviziju kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnog pogrešnog prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi dobivanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Odabrani postupci ovise o revizorovoj prosudbi, kao i o procjeni rizika značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvještaja uslijed prijevare ili pogreške. U stvaranju tih procjena rizika, revizor razmatra interne kontrole relevantne za sastavljanje i fer prezentaciju financijskih izvještaja subjekta, kako bi se oblikovali revizijski postupci koji su primjereni u okolnostima, ali ne i za namjenu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola subjekta. Revizija također uključuje ocjenjivanje primjerenosti primijenjenih računovodstvenih politika i razumnosti računovodstvenih procjena koje je donijela Uprava i ocjenjivanje cjelokupne prezentacije financijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše revizijsko mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Fonda na dan 31. prosinca 2014. godine te njegovu financijsku uspješnost i njegove novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj.

Ostale zakonske i regulatorne obveze

Sukladno zakonskim i regulatornim obvezama, Uprava Društva za upravljanje je sastavila godišnje izvješće, koje je prikazano na stranicama 2 do 5. Uprava je odgovorna za sastavljanje i sadržaj godišnjeg izvješća u skladu s člankom 18. Zakona o računovodstvu. Naša je odgovornost izraziti mišljenje o usklađenosti godišnjeg izvješća s revidiranim financijskim izvještajima na temelju provođenja procedura koje smatramo primjerenima u skladu s člankom 17. Zakona o računovodstvu. Prema našem mišljenju, informacije prikazane u godišnjem izvješću za 2014. godinu, usklađene su s financijskim izvještajima, prikazanim na stranicama 8 do 43.

KPMG Croatia d.o.o. za reviziju

Hrvatski ovlaštteni revizori
Eurotower, 17. kat
Ivana Lučića 2a
10000 Zagreb
Hrvatska

18. ožujka 2015.

U ime i za KPMG Croatia d.o.o. za reviziju:

KPMG Croatia
d.o.o. za reviziju
Eurotower, 17. kat
Ivana Lučića 2a, 10000 Zagreb

Goran Horvat
Direktor, Hrvatski ovlaštteni revizor

IZVJEŠTAJ O FINACIJSKOM POLOŽAJU na dan 31. prosinca 2014. godine

u '000 kn

Konta skupine	POZICIJA IMOVINE	AOP	Bilješke	31.12. prethodna godina	Na izvještajni datum tekućeg razdoblja
	FINACIJSKA IMOVINA (AOP2+AOP3)	1		23.048.990	25.681.860
10	Novčana sredstva i novčani ekvivalenti	2	5	520.703	1.872.384
	Ulaganja u vrijednosne papire i depoziti (ΣAOP4 do AOP7)	3		22.528.287	23.809.476
3	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	4	6	5.916.987	5.564.919
4	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	5	7	12.377.741	14.004.415
8	Zajmovi i potraživanja	6		0	0
5	Ulaganja koja se drže do dospelosti	7	8	4.233.559	4.240.142
	OSTALA IMOVINA (ΣAOP9 do AOP14)	8		397.972	298.935
11+12	Potraživanja s osnove prodaje vrijednosnih papira i ostala potraživanja	9		137.121	0
13	Potraživanja s osnove dividendi, novčanih depozita i otplata obveznica	10		5.374	377
14	Potraživanja s osnove danih predujmova	11		0	0
15	Potraživanja od mirovinskog društva i banke skrbnika	12		0	0
16	Potraživanja s osnova prijenosa obračunskih jedinica	13		990	250
18	Potraživanja po stečenoj kamati i ostala imovina	14	9	254.487	298.308
	UKUPNA IMOVINA (AOP1+AOP8)	15		23.446.962	25.980.795
990-994	Izvanbilančna evidencija aktiva	16		1.946.961	1.946.232
	FINACIJSKE OBVEZE (AOP18+AOP19)	17		126.766	141
20+21	Obveze s osnove ulaganja u vrijednosne papire i ostale obveze	18	10	126.766	141
22	Obveze s osnove ulaganja u plasmane, depozite i repo poslove	19		0	0
	OSTALE OBVEZE (ΣAOP21 do AOP25)	20		17.475	153.054
23	Obveze prema mirovinskom društvu	21	11	8.862	9.793
24	Obveze prema banci skrbniku	22		630	696
25	Ostale obveze fonda	23		15	7
26	Obveze s osnove prijenosa obračunskih jedinica	24		1.774	933
28	Obveze po obračunatoj kamati i ostale obveze	25		6.194	141.625
	UKUPNO KRATKOROČNE OBVEZE (AOP17+AOP20)	26		144.241	153.195
	NETO IMOVINA FONDA (AOP15-AOP26)	27		23.302.721	25.827.600
	Broj izdanih obračunskih jedinica	28		123.214.132	122.625.188
	NETO IMOVINA PO OBRAČUNSKOJ JEDINICI (AOP27/AOP28)	29		189.1238	210.6223
90 (osim 90x)	Novčani primici od članova fonda	30		18.247.177	20.109.454
91	Novčani primici po osnovi državnih poticaja	31		0	0
90x	Novčani primici s osnove promjene članstva (ulaz)	32		340.929	365.527
92	Novčani izdaci s osnove promjene članstva (izlaz)	33		-773.578	-1.548.654
93 (osim 93x)	Novčani izdaci temeljem isplate mirovina	34		-362.583	-1.568.830
93x	Novčani izdaci zbog smrti člana	35		0	0
94	Dobit/gubitak tekuće financijske godine	36		1.419.187	1.994.479
95	Zadržana dobit/gubitak iz prethodnih razdoblja	37		4.027.631	5.446.818
96	Revalorizacija financijske imovine raspoložive za prodaju	38		403.958	1.028.806
97	Revalorizacijske rezerve instrumenata zaštite	39		0	0
	UKUPNO OBVEZE PREMA IZVORIMA IMOVINE (ΣAOP30 do AOP39)	40		23.302.721	25.827.600
995-999	Izvanbilančna evidencija pasiva	41		1.946.961	1.946.232

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 13 do 43 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI
za razdoblje 1. siječnja do 31. prosinca 2014. godine

u '000 kn

Konta skupine	POZICIJA	AOP	Bilješka	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
	PRIHODI OD ULAGANJA	42			
73	Realizirani dobiti od prodaje financijskih instrumenata	43		880.905	963.833
70	Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta) imovine s fiksnim dospijećem	44	12	850.958	954.892
71 (bez 71x)	Pozitivne tečajne razlike od monetarnih financijskih instrumenata (isključujući vrijednosne papire)	45	13	237.597	264.694
74	Prihodi od dividendi	46		113.903	105.258
75	Ostali prihodi	47		505	1.980
	UKUPNO PRIHODI OD ULAGANJA (ΣAOP43 do AOP47)	48		2.083.868	2.290.657
	RASHODI	49			
63	Realizirani gubici od prodaje financijskih instrumenata	50		556.327	759.041
60 (bez 60x)	Negativne tečajne razlike od monetarnih financijskih instrumenata (isključujući vrijednosne papire)	51	13	240.499	222.817
61	Rashodi s osnova odnosa s mirovinskim društvom	52	15	99.616	111.686
65	Naknada banci skrbniku	53	16	7.084	7.942
66	Transakcijski troškovi	54	19	3.335	3.739
64	Umanjenje imovine	55		3.813	121
69	Ostali rashodi	56		2	0
	UKUPNO RASHODI (ΣAOP50 do AOP56)	57		910.676	1.105.346
	NETO DOBIT (GUBITAK) OD ULAGANJA U VRIJEDNOSNE PAPIRE (AOP48-AOP57)	58		1.173.192	1.185.311
	NEREALIZIRANI DOBITI (GUBICI) OD ULAGANJA U VRIJEDNOSNE PAPIRE I IZVEDENICE	59			
72-62 (bez 72x i 62x)	Nerealizirani dobiti (gubici) na ulaganjima u financijske instrumente	60		319.860	183.867
72x-62x	Nerealizirani dobiti (gubici) od izvedenica	61	20	41.254	-141.625
71x-60x	Neto tečajne razlike od ulaganja u vrijednosne papire	62		-115.119	766.926
	UKUPNO NEREALIZIRANI DOBITI (GUBICI) OD ULAGANJA U VRIJEDNOSNE PAPIRE I IZVEDENICE (AOP60+AOP61+AOP62)	63		245.995	809.168
	DOBIT ILI GUBITAK (AOP58+AOP63)	64		1.419.187	1.994.479
	OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT (AOP66+AOP67)	65		-487.899	624.848
	Nerealizirani dobiti/gubici financijske imovine raspoložive za prodaju	66		-487.899	624.848
	Dobiti/gubici od instrumenata zaštite novčanog tijeka	67		0	0
	UKUPNA SVEOBUHVAATNA DOBIT (AOP64+AOP65)	68		931.288	2.619.327
	Reklasifikacijske usklade	69		0	0

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 13 do 43 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
za razdoblje 1. siječnja do 31. prosinca 2014. godine

u '000 kn

Pozicija	AOP	Bilješka	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti (Σ od AOP71 do AOP89)	70		-2.220.091	1.439.540
Primici od prodaje financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	71		3.288.339	1.627.670
Izdaci od kupnje financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	72		-2.781.486	-876.512
Primici od prodaje financijske imovine raspoložive za prodaju	73		1.951.164	4.392.957
Izdaci od kupnje financijske imovine raspoložive za prodaju	74		-5.449.851	-4.607.905
Primici od dividendi	75		114.348	102.214
Primici od kamata	76		760.145	929.320
Izdaci od kamata	77		-2	0
Primici od ulaganja u zajmove i potraživanja	78		0	0
Izdaci za plasmane u zajmove i potraživanja	79		0	0
Primici od ulaganja u financijsku imovinu koja se drži do dospelja	80		0	0
Izdaci od ulaganja u financijsku imovinu koja se drži do dospelja	81		0	0
Primici od mirovinskog društva	82		0	0
Izdaci za naknade od upravljanja fondom	83		-98.539	-110.756
Primici od banke skrbnika	84		0	0
Izdaci za naknade banci skrbniku	85		-7.007	-7.876
Izdaci za transakcijske troškove	86		-123	-114
Izdaci za ostale dozvoljene troškove fonda	87		0	0
Ostali primici iz poslovnih aktivnosti	88		3.303.370	1.858.150
Ostali izdaci iz poslovnih aktivnosti	89		-3.300.449	-1.867.608
Novčani tok iz financijskih aktivnosti (Σ od AOP91 do AOP98)	90		1.833.034	-94.550
Primici od članova fonda	91		1.928.394	1.862.277
Primici po osnovi državnih poticaja	92		0	0
Primici s osnove promjene članstva	93		9.952	25.337
Izdaci s osnove promjene članstva	94		-5.834	-774.872
Izdaci temeljem isplate mirovina	95		-99.478	-1.207.292
Izdaci zbog smrti člana	96		0	0
Ostali primici iz financijskih aktivnosti	97		0	0
Ostali izdaci iz financijskih aktivnosti	98		0	0
Efekti promjene tečaja stranih valuta	99		-3.225	6.691
Neto povećanje (smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata (AOP70+ AOP90+AOP99)	100		-390.282	1.351.681
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	101		910.985	520.703
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja (AOP100+ AOP101)	102	5	520.703	1.872.384

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 13 do 43 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

**IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U NETO IMOVINI FONDA
tijekom razdoblja 1. siječnja do 31. prosinca 2014. godine**

u '000 kn

Pozicija	AOP	31.12. prethodne godine	Povećanje	Smanjenje	Ukupno tijekom razdoblja	Na izvještajni datum tekućeg razdoblja
1	2	3	4	5	6 (4+5)	7 (3+6)
Neto dobit (gubitak) od ulaganja u vrijednosne papire	135	1.173.192	1.185.311	-1.173.192	12.119	1.185.311
Nerealizirani dobiti (gubici) od ulaganja u vrijednosne papire i izvedenice	136	245.995	809.168	-245.995	563.173	809.168
Revalorizacijske rezerve financijske imovine raspoložive za prodaju	137	403.958	624.848	0	624.848	1.028.806
Revalorizacijske rezerve instrumenata zaštite	138	0	0	0	0	0
Povećanje/smanjenje neto imovine od poslovanja fonda (ΣAOP135 do AOP138)	139	1.823.145	2.619.327	-1.419.187	1.200.140	3.023.285
Novčani primici od članova fonda	140	18.247.177	1.862.277	-	1.862.277	20.109.454
Novčani primici po osnovi državnih poticaja	141	0	0	-	0	0
Novčani primici s osnove promjene članstva	142	340.929	24.598	-	24.598	365.527
Novčani izdaci s osnove promjene članstva	143	-773.578	-	-775.076	-775.076	-1.548.654
Novčani izdaci temeljem isplate mirovina	144	-362.583	-	-1.206.247	-1.206.247	-1.568.830
Novčani izdaci zbog smrti člana	145	0	-	0	0	0
Ukupno povećanje/smanjenje od transakcija s obračunskim jedinicama (ΣAOP140 do AOP145)	146	17.451.945	1.886.875	-1.981.323	-94.448	17.357.497
Ukupno povećanje/smanjenje neto imovine (AOP139+ AOP146)	147	19.275.090	4.506.202	-3.400.510	1.105.692	20.380.782
Zadržana dobit/gubitak iz prethodnih razdoblja	148	4.027.631	1.419.187	0	1.419.187	5.446.818
Promjena računovodstvenih politika	149	0	0	0	0	0
Ispravak temeljnih pogrešaka	150	0	0	0	0	0
Ukupno povećanje (smanjenje) zadržane dobiti (ΣAOP148 do AOP150)	151	4.027.631	1.419.187	0	1.419.187	5.446.818
Ukupno obveze prema izvorima imovine (AOP147+ AOP151)	152	23.302.721	5.925.389	-3.400.510	2.524.879	25.827.600

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 13 do 43 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O POSEBNIM POKAZATELJIMA FONDA na dan 1. siječnja do 31. prosinca 2014. godine

u '000 kn

Pozicija	Tekuće razdoblje	31.12. prethodne godine (n)	31.12. prethodne godine (n-1)	31.12. prethodne godine (n-2)	31.12. prethodne godine (n-3)
	1	2	3	4	5
Neto imovina fonda	25.827.600	23.302.721	16.573.300	14.393.133	11.646.552
Broj obračunskih jedinica	122.625.188	123.214.132	102.655.061	91.599.053	80.399.480
Vrijednost neto imovine fonda po obračunskoj jedinici	210,6223	189,1238	161,0000	157,0000	145,0000
	Tekuće razdoblje	Prethodna godina (n)	Prethodna godina (n-1)	Prethodna godina (n-2)	Prethodna godina (n-3)
BROJ OBRAČUNSKIH JEDINICA (na početku razdoblja)	123.214.132	113.410.544	102.655.061	91.599.053	80.399.480
Izdane obračunske jedinice s osnove doprinosa	9.298.065	10.316.578	11.075.910	11.226.601	11.694.507
Izdane obračunske jedinice s osnove državnih poticaja	0	0	0	0	0
Izdane obračunske jedinice temeljem promjene članstva (ulaz)	122.074	56.254	95.719	61.199	9.832
Povučene obračunske jedinice temeljem promjene članstva (izlaz)	-3.790.053	-31.347	-28.869	-29.784	-30.121
Povučene obračunske jedinice temeljem isplate mirovina	-6.219.030	-537.897	-387.277	-202.008	-474.646
Povučene obračunske jedinice zbog smrti člana	0	0	0	0	0
BROJ OBRAČUNSKIH JEDINICA (na kraju razdoblja)	122.625.188	123.214.132	113.410.544	102.655.061	91.599.053
Prinos mirovinskog fonda	11,37	4,43	12,18	2,75	8,47
Najniža vrijednost neto imovine fonda po obračunskoj jedinici	188,8435	181,1155	161,2453	157,0942	144,7853
Najviša vrijednost neto imovine fonda po obračunskoj jedinici	210,6223	189,9460	181,5020	165,9693	157,1319
Najviša vrijednost neto imovine fonda	25.827.600	23.302.721	20.542.563	16.573.300	14.393.133
Najniža vrijednost neto imovine fonda	23.233.894	20.540.413	16.561.281	14.389.676	11.640.661
Pravne osobe za posredovanje u trgovanju vrijednosnim papirima putem kojih je fond obavio više od 10% svojih transakcija tijekom tekućeg razdoblja					
Pravne osobe za posredovanje u trgovanju vrijednosnim papirima	Vrijednost transakcija obavljenih putem pravnih osoba za posredovanje iskazana kao postotak od ukupne vrijednosti svih transakcija fonda u tekućem razdoblju		Provizija plaćena pravnoj osobi za posredovanje iskazana kao postotak ukupne vrijednosti transakcija obavljenih posredstvom te pravne osobe		
RAIFFEISENBANK AUSTRIA	26,04		0		

Računovodstvene politike i ostale bilješke na stranicama od 13 do 43 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Bilješke uz financijske izvještaje

1 Fond koji je predmet izvještavanja

AZ obvezni mirovinski fond kategorije B („Mirovinski fond” ili „Fond”) osnovan je 5. studenog 2001. godine. Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom („Društvo za upravljanje” ili „Društvo”) upravlja Mirovinskim fondom, a sjedište Društva za upravljanje se nalazi u Zagrebu, Grškovićeve 31. Krajnji vlasnik i krajnje matično društvo Društva za upravljanje je Allianz SE, Njemačka.

Mirovinski fond je fond posebne vrste koji nema pravnu osobnost i osnovan je radi ulaganja doprinosa članova Mirovinskog fonda s ciljem povećanja vrijednosti imovine Mirovinskog fonda radi osiguranja isplate mirovinskih davanja njegovim članovima, u skladu s odredbama zakona. Nakon što član ispuni prava za umirovljenje, ukupna imovina na računu člana prebacuje se u regulirano mirovinsko osiguravajuće društvo koje na taj način preuzima podmirivanje obveze za isplatu mirovine.

Načela i strategija ulaganja

Fond će provoditi ulaganja imovine poštujući temeljna načela ulaganja: sigurnosti, razboritosti i opreza, te smanjenja rizika raspršenosti ulaganja, vodeći pri tome računa o zakonskim ograničenjima ulaganja imovine.

Temeljnim načelima ulaganja se određuje način postizanja cilja kroz optimalan odnos pojedinih vrsta financijske imovine u portfelju Fonda tj. temeljna načela predstavljaju kvantifikaciju kompromisa između rizika i očekivanog prinosa.

U procesu procjene izloženosti imovine Fonda pojedinim tržišnim rizicima promatra se portfelj Fonda u agregiranoj formi, tj. unutar odgovarajućih klasa imovine. Klase izloženosti ujedno predstavljaju osnovu za procjenu utjecaja pojedinih tržišnih događaja na portfelj fonda, odnosno osnovu za procjenu rizika kojima je imovina fonda izložena.

Societe Generale Splitska banka d.d. („Banka skrbnik”) je banka skrbnik Mirovinskog fonda.

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga („Agencija”) je regulatorno tijelo Mirovinskog fonda.

2 Osnova za pripremu

Izjava o usklađenosti

Financijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Pravilnikom o financijskim izvještajima mirovinskih fondova (Narodne novine 137/2012) izdanom od strane Agencije.

Računovodstvena regulativa Agencije temelji se na Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske Unije („MSFI usvojeni od strane EU”).

Ovi financijski izvještaji odobreni su od strane Uprave Društva za upravljanje dana 18. ožujka 2015. godine.

Osnova za mjerenje

Ovi financijski izvještaji pripremljeni su na osnovi fer vrijednosti za financijske instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i financijsku imovinu raspoloživu za prodaju. Ostala financijska imovina i obveze iskazani su po amortiziranom trošku ili povijesnom trošku.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

2 Osnova za pripremu (nastavak)

Korištenje procjena i prosudbi

Sastavljanje financijskih izvještaja sukladno računovodstvenoj regulativi primjenjivoj na regulirane mirovinske fondove u Republici Hrvatskoj zahtijeva donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki od strane rukovodstva koje utječu na primjenu politika i objavljenih iznosa imovine i obveza, prihoda i troškova. Procjene i povezane pretpostavke temelje se na povijesnom iskustvu i različitim drugim faktorima koji se smatraju realnima u određenim okolnostima, čiji rezultati čine osnovu za donošenje prosudbi o knjigovodstvenim vrijednostima imovine i obveza koje nisu direktno vidljive iz ostalih izvora. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od procjena.

Procjene i pripadajuće pretpostavke redovito se pregledavaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je promjena procjene napravljena ako promjena utječe samo na to razdoblje. Ako promjena utječe na razdoblje u kojem je nastala i na buduća razdoblja, priznaje se u razdoblju u kojem je nastala i u budućim razdobljima.

Informacije o prosudbama rukovodstva Društva za upravljanje koje se odnose na primjenu računovodstvenih propisa, koji imaju značajan utjecaj na financijske izvještaje kao i informacije o procjenama sa znatnim rizikom mogućeg značajnog usklađenja u idućoj godini objavljene su u Bilješci 4.

Funkcionalna i izvještajna valuta

Financijski izvještaji pripremljeni su u kunama ("kn"), koja je ujedno i funkcionalna valuta, te zaokruženi na najbližu tisuću.

Službeni tečaj na dan 31. prosinca 2014. godine bio je 7,661471 kuna za 1 euro (2013.: 7,637643 kuna) i 6,302107 kuna za 1 američki dolar (2013.: 5,549000 kuna).

Promjene u prezentiranju ili klasifikaciji stavki unutar financijskih izvještaja

Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane i osim ako nije drugačije navedeno, u skladu su s onima korištenim u prethodnoj godini.

Primjena novih računovodstvenih politika

U 2014. Fond je primijenio MSFI 10 Konsolidirana financijska izvješća i MSFI 12 Objavljivanje udjela u drugim subjektima, kao i povezane izmjene. S obzirom na prirodu poslovanja Fonda, nije bilo utjecaja na financijske izvještaje.

3 Značajne računovodstvene politike

Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane na sva razdoblja prikazana u ovim financijskim izvještajima.

Prihodi od ulaganja

Prihodi od ulaganja za razdoblje uključuju realizirane dobitke od ulaganja u vlasničke i dužničke vrijednosnice, udjele u investicijskim fondovima te derivativne financijske instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i raspoložive za prodaju, kao što su dobiti realizirani kod prodaje financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i raspoloživih za prodaju, uključujući derivativne instrumente, prihodi od kamata, pozitivne tečajne razlike od monetarnih financijskih instrumenata, dividende i ostali slični prihodi.

Mirovinski fond primjenjuje FIFO metodu („First-In-First-Out“) za određivanje realiziranih dobitaka i gubitaka kod prestanka priznavanja.

Prihodi od kamata od dužničkih vrijednosnica raspoloživih za prodaju, zajmova i potraživanja, ulaganja koja se drže do dospjeća te tekućih računa i plasmana kod banaka priznaju se u dobiti ili gubitku kako nastaju, primjenom efektivne kamatne stope relevantnog instrumenta izračunate na datum stjecanja, kojom se budući procijenjeni novčani tokovi svode na neto sadašnju vrijednost tijekom razdoblja trajanja pripadajućeg ugovora ili primjenom odgovarajuće promjenjive kamatne stope. Prihodi od kamata uključuju i amortizaciju bilo kojeg diskonta ili premije, i ukoliko je primjenjivo, transakcijske troškove ili ostale razlike između početne knjigovodstvene vrijednosti kamatonosnog instrumenta i njegove vrijednosti po dospjeću, izračunatih primjenom efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška financijske imovine ili obveze i raspoređivanja prihoda od kamata ili rashoda od kamata tijekom očekivanog razdoblja držanja instrumenata. Prihod od kamata od dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaje se po kuponskoj kamatnoj stopi te je prikazan u stavci Prihodi od kamata u dobiti i gubitku u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Prihodi od ulaganja (nastavak)

Prihod od dividendi od kotiranih vlasničkih vrijednosnica i raspodjele iz investicijskih fondova priznaju se kao prihod kada je ostvareno pravo na dividendu i kada je priljev ekonomske koristi vjerojatan.

Rashodi

Rashodi Mirovinskog fonda uključuju realizirane gubitke od ulaganja u vlasničke i dužničke vrijednosnice, udjele u investicijskim fondovima te derivativne financijske instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti ili gubitka i raspoložive za prodaju, kao što su gubici realizirani kod prodaje financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti, uključujući derivativne instrumente, raspoložive za prodaju, naknade od ukupne imovine Mirovinskog fonda, naknade Banci skrbniku, brokerske naknade od transakcija financijskih instrumenata po računu dobiti i gubitka, transakcijske troškove, ostale rashode te negativne tečajne razlike od monetarnih financijskih instrumenata.

Troškovi poslovanja se priznaju u dobiti ili gubitku kako nastaju. Određene troškove poslovanja te rashode nastale na temelju upravljanja Fondom snosi Društvo za upravljanje u skladu sa Zakonom i regulativom Agencije te oni nisu prikazani kao rashod u financijskim izvještajima Fonda.

Nerealizirani dobiti i gubici od ulaganja u financijske i derivativne instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Nerealizirani dobiti i gubici od ulaganja u financijske instrumente uključuju promjenu fer vrijednosti financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te nerealizirane neto tečajne razlike od ulaganja u vrijednosne papire.

Dobici i gubici od svođenja monetarne imovine i obveza

Transakcije u stranim valutama preračunate su po službenom tečaju Hrvatske narodne banke na dan poslovne promjene. Monetarna i nemonetarna imovina i obveze izražene u stranim valutama preračunati su u kune po službenom tečaju koji se primjenjuje na datum izvještavanja. Sve tečajne razlike koje proizlaze iz preračunavanja stranih valuta i svi realizirani dobiti umanjeni za gubitke kod prodaje ili namire monetarne imovine ili obveza uključeni su u dobit ili gubitak u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Nerealizirane tečajne razlike koje proizlaze iz financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, financijske imovine koja je raspoloživa za prodaju i ulaganja u imovinu koja se drži do dospijea prikazani su u poziciji Neto tečajne razlike od ulaganja u vrijednosne papire. Sve ostale tečajne razlike proizašle od preračunavanja stranih valuta po imovini i obvezama, uključujući novac i novčane ekvivalente, prikazane su u stavkama pozitivnih odnosno negativnih tečajnih razlika od monetarnih financijskih instrumenata.

Financijski instrumenti

Klasifikacija

Mirovinski fond klasificira svoju financijsku imovinu i financijske obveze u sljedeće kategorije: po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, raspoložive za prodaju, koje se drže do dospijea, zajmovi i potraživanja te ostale financijske obveze. Društvo za upravljanje odlučuje o klasifikaciji odmah pri inicijalnom priznavanju.

Reklasifikacija

Fond je reklasificirao dio vrijednosnica raspoloživih za prodaju za koje ima pozitivnu namjeru i mogućnost držati ih do dospijea, u ulaganja koja se drže do dospijea. Prilikom reklasifikacije financijske imovine raspoložive za prodaju u ulaganja koja se drže do dospijea, fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju na dan reklasifikacije postaje novi amortizirani trošak. Nakon reklasifikacije financijske imovine s fiksnim dospijecom, svaki dobitak ili gubitak prethodno priznat kao dio ostale sveobuhvatne dobiti, te razlika između novonastalog troška i iznosa po dospijecu, amortizira se tijekom preostalog trajanja financijske imovine primjenom metode efektivne kamatne stope. Za financijsku imovinu bez utvrđenog dospijea svaki dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti se reklasificira iz ostale sveobuhvatne dobiti u dobit ili gubitak u trenutku prodaje financijske imovine ili prilikom umanjenja njene vrijednosti. Utjecaj ove reklasifikacije je prikazan u bilješci 8.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Ova kategorija sastoji se od: financijskih instrumenata namijenjenih trgovanju (uključujući derivativne financijske instrumente) i onih koji su na početku određeni da se vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Društvo za upravljanje određuje financijsku imovinu i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka kada se:

- Imovinom i obvezama upravlja, vrednuje ili interno prikazuje na osnovi fer vrijednosti,
- Priznavanjem eliminira ili značajno umanjuje računovodstvena neusklađenost koja bi u protivnom nastala, ili
- Imovina ili obveza sadrži ugrađeni derivativ koji značajno mijenja novčane tokove koji bi inače proizlazili iz ugovora.

Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju dužničke i vlasničke vrijednosnice, ulaganja u investicijske fondove te derivativne financijske instrumente. Svi financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka kategorizirani su u portfelj za trgovanje.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Ova kategorija obuhvaća nederivativnu financijsku imovinu koja je početno određena kao raspoloživa za prodaju ili financijsku imovinu koja nije klasificirana ni u jednu drugu kategoriju. Financijska imovina raspoloživa za prodaju se namjerava držati neodređeno vrijeme, ali može biti prodana kao odgovor na potrebe za likvidnošću, promjene u kamatnim stopama, promjene u tečajevima ili cijenama vlasničkih vrijednosnica. Financijska imovina raspoloživa za prodaju uključuje dužničke vrijednosnice.

Financijska ulaganja koja se drže do dospijea

Ova kategorija obuhvaća nederivativnu financijsku imovinu koja ima fiksna ili odrediva plaćanja i fiksno dospijea, za koju Mirovinski fond ima pozitivnu namjeru i sposobnost držanja do dospijea. Financijska ulaganja koja se drže do dospijea uključuju kotirane državne dužničke vrijednosnice.

Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja su nederivativna financijska imovina s određenim ili odredivim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu. Ova kategorija uključuje plasmane kod banaka, potraživanja s osnove dividendi, novčanih depozita i otplate obveznica te potraživanja po stečenoj kamati i ostalu imovinu.

Ostale financijske obveze

Financijske obveze koje se ne vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju obveze s osnove ulaganja u vrijednosne papire i financijske obveze proizašle iz imovine članova Mirovinskog fonda te ostale obveze.

Priznavanje i prestanak priznavanja

Mirovinski fond početno priznaje zajmove i potraživanja, ulaganja koja se drže do dospijea te dane depozite na dan njihovog ugovaranja, kreiranja ili stjecanja i prijenos sredstava iz Fonda. Ostalu financijsku imovinu i financijske obveze (uključujući imovinu i obveze definirane u portfelj po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te imovinu raspoloživu za prodaju) Mirovinski fond početno priznaje na datum trgovanja na koji postaje jedna od ugovornih strana instrumenta. Od tog se datuma priznaju svi dobiti i gubici proizašli iz promjena fer vrijednosti financijske imovine ili financijske obveze.

Mirovinski fond prestaje priznavati financijsku imovinu kada isteku ugovorna prava na novčane tokove od te financijske imovine, ili u slučaju prijena financijske imovine, kada taj prijenos udovoljava uvjetima prestanka priznavanja u skladu s MRS-om 39: *Financijski Instrumenti: Priznavanje i mjerenje*. Mirovinski fond primjenjuje FIFO metodu ("First-In-First-Out") za određivanje realiziranih dobitaka i gubitaka kod prestanka priznavanja. Financijska obveza prestaje se priznavati kada se ugovorne obveze podmire, otkažu ili isteknu.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Mjerenje

Financijski instrumenti se početno mjere po fer vrijednosti uvećano, ako se radi o financijskoj imovini ili financijskoj obvezi koja se ne vodi po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, za transakcijske troškove koji su direktno povezani sa stjecanjem ili izdavanjem financijske imovine ili financijske obveze. Transakcijski troškovi financijske imovine i financijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka odmah se rashoduju, dok se kod drugih financijskih instrumenata amortiziraju. Nakon početnog priznavanja, svi financijski instrumenti klasificirani po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka mjere se po fer vrijednosti, a promjene u njihovoj fer vrijednosti priznaju se u dobiti ili gubitku.

Nakon početnog priznavanja financijski instrumenti raspoloživi za prodaju mjere se po fer vrijednosti, dok se rezultirajući dobiti i gubici priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim gubitaka kod umanjenja vrijednosti, dobitaka ili gubitaka po tečajnim razlikama monetarnih jedinica poput dužničkih vrijednosnica, te amortizacije bilo koje premije ili diskonta (uključujući transakcijske troškove) metodom efektivne kamatne stope koja se priznaje u dobiti ili gubitku.

Financijska imovina klasificirana kao zajmovi i potraživanja i koja se drži do dospjeća mjeri se po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjeno za gubitke od umanjenja vrijednosti ako postoje. Premije i diskonti uključeni su u knjigovodstvenu vrijednost povezanog instrumenta i amortiziraju se na temelju efektivne kamatne stope instrumenta.

Ostale financijske obveze, osim onih koje se vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, mjere se po amortiziranom trošku, primjenom efektivne kamatne stope.

Principi mjerenja po fer vrijednosti

Fer vrijednost financijske imovine temelji se na njihovoj prosječnoj kotiranoj tržišnoj cijeni na dan izvještavanja utvrđenoj prema regulativi Agencije, bez umanjenja za zavisne troškove ili je temeljena na vrijednosti sličnih financijskih instrumenata.

Fer vrijednost utvrđuje se kao cijena koja se može ostvariti prodajom imovine ili platiti za prijenos obveze u redovnoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerenja, ili u njihovom nedostatku, cijena koja se može ostvariti na najpovoljnijem tržištu na kojem Fond ima pristup na datum mjerenja. Fer vrijednost obveze također odražava njezin rizik neizvršenja.

Fer vrijednost vlasničkih i dužničkih vrijednosnih papira temelji se na prosječnoj vaganoj cijeni trgovanja, cijeni zadnje ponude odnosno cijeni posljednje transakcije sukladno Pravilniku o vrednovanju imovine i obveza mirovinskog fonda (NN 118/2007 i NN 154/11).

Ulaganja u investicijske fondove se vrednuju po neto vrijednosti imovine po udjelu, kao što je izvješteno od strane društava za upravljanje tih fondova. Agencija zahtijeva da Društvo za upravljanje izračunava cijenu udjela u Fondu na temelju mjerenja financijskih instrumenata Fonda po službeno odobrenim cijenama. Društvo za upravljanje je dužno izdavati i povlačiti udjele po toj cijeni udjela. Službeno odobrene cijene financijskih instrumenata Fonda ne moraju biti jednake zaključnim tržišnim cijenama ponude.

Međutim, postojanje kotirane cijene ne smatra se automatski odgovarajućom mjerom fer vrijednosti. Dodatno se prati razdoblje od zadnjeg dana transakcije, volumen transakcija kao i velike oscilacije u kotiranim cijenama.

Ako službeno odobrena cijena financijskog instrumenta nije dostupna na burzi ili od brokera/dealera za instrumente kojima se ne trguje na određenom tržištu, fer vrijednost instrumenta procjenjuje se primjenom tehnika procjene, uključujući upotrebu usporednih transakcija koje su obavljene prema tržišnim uvjetima, usporedbom fer vrijednosti drugog instrumenta koji je suštinski isti, tehnike diskontiranih novčanih tokova, ili bilo kojom drugom tehnikom procjene koja omogućava pouzdanu procjenu cijena dobivenih u stvarnim tržišnim transakcijama.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Principi mjerenja po fer vrijednosti (nastavak)

Kod primjene tehnika diskontiranog novčanog toka, procijenjeni budući novčani tokovi temelje se na najboljoj procjeni rukovodstva Društva za upravljanje, a primijenjena diskontna stopa je tržišna stopa na datum izvještavanja koja je primjenjiva na instrumente sa sličnim uvjetima. Kod primjene ostalih modela određivanja cijene, ulazni podaci temelje se na tržišnim podacima na datum izvještavanja.

Fer vrijednost derivatnih instrumenata kojima se ne trguje na uređenom tržištu procjenjuje se temeljem iznosa primitaka ili izdataka koje bi Fond imao u slučaju da prekine ugovor na datum izvještavanja, uzimajući u obzir trenutne tržišne uvjete i kreditnu sposobnost druge ugovorne strane.

Aktivno tržište

Smatra se da financijski instrument kotira na aktivnom tržištu ako su kotirane cijene neposredno i redovno raspoložive na aktivnom tržištu, od trgovaca, brokera, poslovne grupe, agencije za regulaciju cijena ili zakonodavne agencije i ako te cijene predstavljaju stvarne i redovno nastale transakcije prema tržišnim uvjetima.

Kotirane tržišne cijene za određenu imovinu predstavljaju sadašnju cijenu ponude, a ako ista nije dostupna tada cijena posljednje transakcije dokazuje sadašnju fer vrijednost pod uvjetom da od razdoblja provedbe transakcije nije bilo značajnih promjena ekonomskih okolnosti niti se radilo o prisilnoj transakciji.

Neaktivno tržište

Ukoliko je za dužnički vrijednosni papir razdoblje od provedbe zadnje transakcije duže od 30 dana, smatra se da tržište više nije aktivno te se vrednuje po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, odnosno sukladno Pravilniku o vrednovanju imovine i obveza mirovinskog fonda.

Ukoliko je za vlasnički vrijednosni papir razdoblje provedbe zadnje transakcije, uz neizmijenjene ekonomske okolnosti, duže od 90 dana, smatra se da tržište više nije aktivno te se vrednuje tehnikama procjene. Na svaki izvještajni datum dodatno se provjerava opravdanost korištenih cijena te se po potrebi pristupa tehnikama procjene.

Procjene fer vrijednosti provode se u određenom vremenskom trenutku na temelju tržišnih uvjeta i informacija o financijskom instrumentu korištenjem vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće i oslanjanjem što je manje moguće na specifične interne procjene.

Dobici i gubici od naknadnog mjerenja

Dobici i gubici proizašli iz promjene fer vrijednosti financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaju se u dobit ili gubitak. Dobici i gubici proizašli iz promjene fer vrijednosti financijskih instrumenata raspoloživih za prodaju priznaju se u rezervama fer vrijednosti te prikazuju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Na datum izvještavanja pregledavaju se financijski instrumenti koji se vode po trošku ili amortiziranom trošku te po fer vrijednosti s promjenama fer vrijednosti priznatim u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti kako bi se ustanovilo postojanje objektivnih razloga za umanjenje vrijednosti. Ukoliko postoje takve indikacije, gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u dobiti ili gubitku kao:

- razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom, za financijsku imovinu koja se vodi po trošku ili amortiziranom trošku, te
- kao kumulativni gubitak koji je priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, za financijske instrumente raspoložive za prodaju. Iznos kumulativnog gubitka koji je isključen iz ostale sveobuhvatne dobiti i prikazan unutar dobiti ili gubitka je razlika između troška kupnje (umanjeno za otplatu glavnice i amortizaciju) i trenutne fer vrijednosti umanjene za prethodno priznata umanjenja vrijednosti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti financijske imovine (nastavak)

Sva financijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku i financijska imovina raspoloživa za prodaju individualno se procjenjuje na umanjenje vrijednosti.

Kratkoročna stanja se ne diskontiraju.

Ako se u narednom razdoblju iznos gubitka od umanjenja vrijednosti koji je priznat za određenu financijsku imovinu koja se vodi po amortiziranom trošku smanji i smanjenje se može objektivno povezati s događajem nastalim nakon smanjenja, smanjenje se poništava kroz dobit ili gubitak.

Derivativni financijski instrumenti

Derivativni financijski instrumenti početno se priznaju po fer vrijednosti na dan zaključivanja derivativnih ugovora, a naknadno se mjere po njihovoj fer vrijednosti. Kada derivativni instrumenti imaju pozitivnu fer vrijednost priznati su u imovini, dok se u slučaju negativne fer vrijednosti iskazuju u obvezama.

Fond koristi derivativne financijske instrumente kako bi se na optimalan način zaštitilo od izloženosti valutnom riziku koji proizlazi iz poslovnih, financijskih i ulagačkih aktivnosti. Fond ne drži niti izdaje derivativne financijske instrumente u špekulativne svrhe. Svi derivativi su klasificirani kao financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja. Derivativni financijski instrumenti uključuju terminske ugovore u stranoj valuti.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac obuhvaća tekuće račune kod banaka i depozite kod banaka s ugovorenim rokom dospijeca do 3 mjeseca. Novčani ekvivalenti su kratkoročna, vrlo likvidna ulaganja koja se mogu zamijeniti za novac i podložna su riziku promjene vrijednosti koji nije značajan te se drže s namjerom podmirivanja kratkoročnih novčanih obveza, a ne zbog ulaganja ili drugih razloga. Novac i novčani ekvivalenti naknadno se mjere po amortiziranom trošku.

Oporezivanje

Prema trenutno važećoj regulativi primjenjivoj u Hrvatskoj, dobit od Mirovinskog fonda ne podliježe oporezivanju.

Raspodjela rezultata Mirovinskog fonda

Raspodjela rezultata Mirovinskog fonda regulirana je Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima. U skladu s trenutno važećim odredbama Zakona, sva dobit razdoblja raspoređuje se na račune članova.

Standardi, tumačenja i izmjene objavljenih standarda koji još nisu važeći

Određeni broj novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja izdan je od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Odbora za tumačenje međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, ali još nisu stupili na snagu za računovodstveno razdoblje koje završava 31. prosinca 2013. godine i/ili nisu usvojeni od strane Europske Unije te tako nisu niti inkorporirani u računovodstvenu regulativu Agencije te kao takvi nisu primijenjeni u pripremi ovih financijskih izvještaja.

Većina novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja koje je usvojila Europska Unija i na kojima se temelji računovodstvena regulativa Agencije, a koji još nisu u primjeni neće imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Fonda.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

4 Računovodstvene prosudbe i procjene

Bilješka Računovodstvene procjene i prosudbe nadopunjuje bilješku o upravljanju financijskim rizicima (Bilješka 21).

Procjene i prosudbe koje nose znatan rizik mogućih značajnih usklada knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj poslovnoj godini, opisane su u nastavku.

Glavni izvori neizvjesnosti vezani za procjene

(a) Utvrđivanje fer vrijednosti

Dio financijskih instrumenata Fonda mjeri se po fer vrijednosti i obično je moguće utvrditi njihovu fer vrijednost unutar razumnog raspona procjena.

Za financijske instrumente Fonda kojima se trguje na organiziranim tržištima, a koji se mjere po fer vrijednosti, kotirane cijene su direktno dostupne. Međutim, fer vrijednost određenih financijskih instrumenata, na primjer „over – the counter“ derivativa ili vrijednosnica koje ne kotiraju, određuje se primjenom tehnika procjene, uključujući pozivanje na sadašnju fer vrijednost ostalih suštinski sličnih instrumenata (podložno odgovarajućim usklađenjima).

Utvrđivanje fer vrijednosti financijske imovine i obveza za koje ne postoji tržišna cijena zahtjeva korištenje metoda vrednovanja koje su opisane u Bilješki 3: *Principi mjerenja fer vrijednosti*. Za financijske instrumente s kojima se rijetko trguje i koji imaju netransparentnu cijenu, fer vrijednost je manje objektivna i zahtjeva različiti stupanj prosudbe ovisno o likvidnosti, koncentraciji, neizvjesnosti tržišnih faktora, cjenovnim pretpostavkama i ostalim rizicima koji utječu na pojedini instrument.

Procjene fer vrijednosti provode se u određenom vremenskom trenutku na temelju tržišnih uvjeta i informacija o financijskom instrumentu. Ove su procjene po prirodi subjektivne i uključuju neizvjesnosti i pitanja koja značajno ovise o prosudbi, poput kamatnih stopa, promjenjivosti i procijenjenim novčanim tokovima, te se stoga, ne mogu utvrditi s potpunom preciznošću. Fond mjeri fer vrijednost temeljem hijerarhije fer vrijednosti koja je objašnjena u Bilješki 22: Fer vrijednost.

(b) Gubici od umanjenja vrijednosti financijske imovine koja se vodi po amortiziranom trošku i imovine raspoložive za prodaju

Potreba za umanjenjem vrijednosti imovine koja se vodi po amortiziranom trošku procjenjuje se kako je opisano u Bilješki 3: *Umanjenje vrijednosti financijske imovine*. Umanjenje vrijednosti za pojedinačne izloženosti temelji se na najboljoj procjeni rukovodstva Društva za upravljanje o sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih primitaka. Pri procjeni tih novčanih primitaka, rukovodstvo procjenjuje financijski položaj dužnika i neto nadoknadivu vrijednost instrumenata osiguranja.

(c) Regulatorni zahtjevi

HANFA je ovlaštena za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Fonda i može zahtijevati promjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u skladu s odgovarajućim propisima.

(d) Ulaganja koja se drže do dospijeca

Uprava Društva za upravljanje kod inicijalnog priznavanja financijske imovine razmatra mogućnost i namjeru Društva za držanjem određenih dužničkih vrijednosnih papira do dospijeca. Imovina koja zadovoljava ove uvjete klasificira se kao ulaganja koja se drže do dospijeca. Prikladnost ove klasifikacije preispituje se na svaki datum izvještavanja.

Da je na dan 31. prosinca 2014. godine cjelokupan portfelj koji se drži do dospijeca klasificiran kao raspoloživ za prodaju, vrijednost bi mu se povećala za 241.974 tisuća kuna (2013.: povećala za 150.045 tisuća kuna). Promjena bi se evidentirala u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Situacija na financijskim tržištima

Uprava Društva za upravljanje ne može pouzdano procijeniti učinke na financijski položaj Fonda bilo kakvog daljnjeg pogoršanja likvidnosti financijskih tržišta te povećane nepostojanosti na tržištima valuta i kapitala. Uprava Društva za upravljanje smatra da poduzima sve potrebne mjere kako bi podržala održivost i rast poslovanja Fonda u trenutnim okolnostima.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

4 Računovodstvene prosudbe i procjene (nastavak)

Situacija na financijskim tržištima (nastavak)

S obzirom na svoju strategiju Fond je ulagao u dužničke vrijednosnice, kratkoročne depozite, vlasničke vrijednosne papire te u druge investicijske fondove, vodeći računa o ograničavanju izloženosti prema pojedinom izdavatelju. Na taj način se kreditni rizik imovine Fonda zadržava na razini koja je prihvatljiva u skladu s procjenom Uprave društva za upravljanje.

5 Novčana sredstva i novčani ekvivalenti

	31. prosinca 2013. '000 kn	31. prosinca 2014. '000 kn
Tekući računi kod Banke skrbnika		
- denominirani u kunama	443.549	579.804
- denominirani u stranim valutama		
- Euro	5	86.184
- Američki dolar	39.292	104.686
- Švicarski franak	2	107.768
- Japanski jen	32	32
- Poljski zlot	7	7
- Mađarska forinta	11	11
- Britanska funta	76	934
- Češka kruna	8.866	12.561
- Rumunjski lev	208	209
- Norveška kruna	8.640	4
Bankovni depoziti do 3 mjeseca	20.015	980.184
	<u>520.703</u>	<u>1.872.384</u>

6 Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

	31. prosinca 2013. '000 kn	31. prosinca 2014. '000 kn
Namijenjeno za trgovanje		
- dužničke vrijednosnice	299.401	0
- vlasničke vrijednosnice	5.110.101	5.150.733
- investicijski fondovi	460.038	414.186
- forward ugovori	47.447	0
	<u>5.916.987</u>	<u>5.564.919</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**7 Financijska imovina raspoloživa za prodaju**

	31. prosinca 2013. '000 kn	31. prosinca 2014. '000 kn
Dužničke vrijednosnice	12.377.741	14.004.415

8 Ulaganja koja se drže do dospelosti

	31. prosinca 2013. '000 kn	31. prosinca 2014. '000 kn
Dužničke vrijednosnice	4.233.559	4.240.142

Reklasifikacija financijske imovine

Odlukom Uprave Društva, a na temelju paragrafa 54 Međunarodnog računovodstvenog standarda 39 *Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje*, Fond je reklasificirao dio financijske imovine raspoložive za prodaju u ulaganja koja se drže do dospelosti:

Datum reklasifikacije	Knjigovodstvena vrijednost na dan reklasifikacije '000 kn	Efektivna kamatna stopa na dan reklasifikacije %	Ostala sveobuhvatna dobit do dana reklasifikacije '000 kn
25. svibnja 2006.	1.414.968	4,16	29.446
1.kolovoza 2007.	456.135	4,66	-540
21.studenog 2007.	1.151.776	5,37	5.482
5.ožujka 2009.	1.171.099	6,25	-62.955
Ukupno	4.193.978	-	-28.567

Nakon reklasifikacije financijska imovina se mjeri po amortiziranom trošku te se više ne priznaju daljnji dobiti i gubici od promjena u fer vrijednosti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**8 Ulaganja koja se drže do dospjeća (nastavak)****Reklasifikacija financijske imovine (nastavak)**

Neto knjigovodstvena vrijednost reklasificirane imovine i njezina fer vrijednost na dan reklasifikacije te na 31. prosinca 2014. i na 31. prosinca 2013. je bila sljedeća:

	Na dan reklasifikacije		31. prosinca 2013.		31. prosinca 2014.	
	Knjigovodstvena vrijednost '000 kn	Fer vrijednost '000 kn	Knjigovodstvena vrijednost '000 kn	Fer vrijednost '000 kn	Knjigovodstvena vrijednost '000 kn	Fer vrijednost '000 kn
Financijska imovina raspoloživa za prodaju reklasificirana u ulaganja koja se drže do dospjeća						
Dužničke vrijednosnice	4.193.978	4.193.978	4.233.559	4.383.604	4.240.142	4.482.116

Sljedeća tablica prikazuje iznose priznate u dobiti ili gubitku te ostalu sveobuhvatnu dobit od reklasificirane imovine u 2014. i 2013.:

	31. prosinca 2013.		31. prosinca 2014.	
	Dobit ili gubitak u '000kn	Ostala sveobuhvatna dobit u '000 kn	Dobit ili gubitak u '000kn	Ostala sveobuhvatna dobit u '000 kn
Prihod od kamata	213.769	0	214.427	0
Amortizacija premije	797	0	1.164	0
Amortizacija rezerve fer vrijednosti u dobit ili gubitak	-8.386	0	-8.964	0
Revalorizacija	0	-30.938	0	-27.973
	<u>206.180</u>	<u>-30.938</u>	<u>206.627</u>	<u>-27.973</u>

Sljedeća tablica prikazuje iznose koji bi bili priznati u dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti od reklasificirane imovine u 2014. i 2013. da nije bilo reklasifikacije:

	31. prosinca 2013.		31. prosinca 2014.	
	Dobit ili gubitak u '000kn	Ostala sveobuhvatna dobit u '000 kn	Dobit ili gubitak u '000kn	Ostala sveobuhvatna dobit u '000 kn
Prihod od kamata	213.769	0	214.427	0
Amortizacija premije	-7.589	0	-7.800	0
Promjena rezerve fer vrijednosti	0	119.107	0	214.001
	<u>206.180</u>	<u>119.107</u>	<u>206.627</u>	<u>214.001</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**9 Potraživanja po stečenoj kamati i ostala imovina**

	31. prosinca 2013. '000 kn	31. prosinca 2014. '000 kn
Obračunata kamata		
- dužničke vrijednosnice	254.487	298.300
- plasmani kod banaka	0	8
	<u>254.487</u>	<u>298.308</u>

10 Obveze s osnove ulaganja u vrijednosne papire i ostale obveze

	31. prosinca 2013. '000 kn	31. prosinca 2014. '000 kn
Obveze s osnovu ulaganja u vlasničke vrijednosnice	2	141
Obveze s osnovu ulaganja u dužničke vrijednosnice	126.764	0
	<u>126.766</u>	<u>141</u>

11 Obveze prema mirovinskom društvu

	31. prosinca 2013. '000 kn	31. prosinca 2014. '000 kn
Obveze za naknadu od ukupne imovine Mirovinskog fonda	8.862	9.793
	<u>8.862</u>	<u>9.793</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**12 Prihodi od kamata i amortizacija premija (diskonta) imovine s fiksnim dospeljem**

	2013.	2014.
	'000 kn	'000 kn
Dužničke vrijednosnice		
- raspoložive za prodaju	635.904	738.955
- koje se drže do dospelja	214.566	215.590
Tekući računi kod Banke skrbnika	48	13
Plasmani kod banaka	440	334
	<u>850.958</u>	<u>954.892</u>

Iznos od 738.955 tisuće kuna (2013.: 635.904 tisuće kuna) uključuje 10.456 tisuća kuna (2013.:33.917 tisuće kuna) amortizacije diskonta / premija po metodi efektivne kamatne stope portfelju koji je raspoloživ za prodaju. Iznos od 215.590 tisuća kuna (2013.: 214.566 tisuća kuna) uključuje 1.163 tisuća kuna (2013.: 797 tisuća kuna) amortizacije diskonta/ premija po portfelju koji se drži do dospelja. U izvještajnim godinama nije bilo kamatnih prihoda po osnovi imovine umanjene vrijednosti.

13 Tečajne razlike od monetarnih financijskih instrumenata

Pozitivne i negativne tečajne razlike odnose se na tečajne razlike realizirane prodajom ulaganja u financijske instrumente, realizirane i nerealizirane tečajne razlike pri svođenju tekućih računa i ostalih potraživanja, kao i efekte od spot kupoprodaje stranih valuta. Tijekom 2014. godine Mirovinski fond realizirao je 5.700 tisuća kuna negativnih neto tečajnih efekata od spot kupoprodaje stranih valuta (2013.: 2.626 tisuće kuna).

14 Naknada od uplaćenih doprinosa

Društvo za upravljanje ima pravo na naknadu od uplaćenih doprinosa koja iznosi najviše 0,7% od doprinosa pojedinog člana uplaćenih u Mirovinski fond. U prve dvije godine članstva ova naknada zaračunava se pojedinom članu u iznosu od najviše 0,7% od navedene osnovice. Za svaku iduću godinu članstva pojedinog člana naknada se smanjuje za 0,05 postotnih poena. Najniža naknada od uplaćenih doprinosa ne može biti niža od 0,5% od uplaćenih doprinosa. Naknada se direktno umanjuje od doprinosa uplaćenih od strane članova. Budući da se naknada direktno umanjuje od doprinosa uplaćenih dnevno od strane članova Mirovinskog fonda i prenosi Društvu za upravljanje od strane Središnjeg registra osiguranika (REGOS), naknada se ne priznaje kao rashod Mirovinskog fonda, te su doprinosi uplaćeni od strane članova prikazani u financijskim izvještajima Mirovinskog fonda u iznosu umanjenom za naknadu od uplaćenih doprinosa.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

15 Rashodi s osnova odnosa s mirovinskim društvom

	2013. '000 kn	2014. '000 kn
Naknada od ukupne imovine Mirovinskog fonda	99.616	111.686

Dnevno upravljanje Mirovinskim fondom obavlja Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom. Prema statutu Mirovinskog fonda Društvo za upravljanje ima pravo na naknadu od ukupne imovine Mirovinskog fonda, trenutno u iznosu od 0,45% godišnje (2013.: 0,45%) od ukupne imovine Mirovinskog fonda umanjene za iznos svih obveza Mirovinskog fonda s osnove ulaganja (trenutno uključuju obveze u postupku namire za kupljene vrijednosnice). Naknada se obračunava dnevno, a naplaćuje mjesečno.

16 Naknada Banci skrbniku

Societe Generale Splitska banka d.d. je Banka skrbnik ("Banka skrbnik") imovine Mirovinskog fonda. Naknada Banke skrbnika obračunava se na vrijednost ukupne imovine Mirovinskog fonda umanjene za iznos svih obveza Mirovinskog fonda s osnove ulaganja.

Naknada Banci skrbniku u 2014. godini iznosila je 0,032% (2013: 0,032%).

Naknada se obračunava dnevno, a naplaćuje mjesečno.

17 Naknada za izlaz

Društvo za upravljanje također ima pravo na naknadu za izlaz koja se obračunava članu prilikom izlaska iz Mirovinskog fonda. Ova naknada se obračunava na iznos na osobnom računu člana i odbija od iznosa na osobnom računu člana Mirovinskog fonda. Budući da se naknada direktno umanjuje od iznosa sa računa člana i prebacuje Društvu za upravljanje, naknada se ne priznaje kao rashod Mirovinskog fonda. Naknada se računa kako slijedi:

<i>Datum izlaza</i>	2013. Naknada za izlaz	2014. Naknada za izlaz
Prva godina članstva	0,8%	0,8%
Druga godina članstva	0,4%	0,4%
Treća godina članstva	0,2%	0,2%
Izlaz u narednim godinama članstva	nula	nula

18 Naknada Agenciji

U skladu s regulativom, naknada se obračunava od strane Agencije na ukupnu imovinu Mirovinskog fonda u iznosu od 0,035% godišnje. Naknadu snosi Društvo za upravljanje i ne naplaćuje se od Mirovinskog fonda. Naknada se obračunava dnevno, a naplaćuje mjesečno.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

19 Transakcijski troškovi

Transakcijski i ostali rashodi uključuju transakcijske troškove i troškove namire.

20 Derivativni financijski instrumenti i trgovanje stranim valutama

Sukladno Zakonu o obveznim mirovinskim fondovima i Pravilniku o dozvoljenim ulaganjima i dodatnim ograničenjima ulaganja obveznog mirovinskog fonda, obveznim mirovinskim fondovima dozvoljeno je ulaziti u derivativne transakcije jedino u svrhu zaštite imovine Fonda i efikasnog upravljanja imovinom i obvezama Fonda, ukoliko su zadovoljeni određeni uvjeti.

Mirovinski fond primarno je izložen valutnom riziku koji proizlazi iz njegovih ulaganja denominiranih u valutama euro, američki dolar i švicarski franak, u koje se ulažu kunski doprinosi uplaćeni od strane članova Mirovinskog fonda. Sukladno tome, Mirovinski fond uglavnom sklapa OTC devizne terminske ugovore ekonomske zaštite temeljem kojih kupuje kune i prodaje valute euro, američki dolar i švicarski franak, s dospijećem do godinu dana.

Na dan 31. prosinca 2014. godine Fond ima otvorena dvadeset i dva forwarda ugovorne vrijednosti 1.925.362 tisuće kuna kojima neto vrijednost obveze iznosi 141.625 tisuća kuna (2013.: dvadeset forwarda ugovorne vrijednosti 1.901.210 tisuća kuna kojima neto vrijednost potraživanja iznosi 47.448 tisuća kuna, dok neto vrijednost obveze iznosi 6.194 tisuće kuna). Na navedene terminske ugovore Fond nije primijenio računovodstvo zaštite.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

21 Financijski instrumenti i povezani rizici

Sukladno svojoj upravljačkoj strategiji, Mirovinski fond drži različite derivativne i nederivativne financijske instrumente. Ulagачki portfelj Mirovinskog fonda uključuje kotirane dužničke i vlasničke vrijednosnice, ulaganja u investicijske fondove te plasmane kod banaka i forward ugovore.

Ulagачke aktivnosti Mirovinskog fonda izlažu Mirovinski fond različitim vrstama rizika povezanih s financijskim instrumentima i tržištima na kojima ulaže. Najznačajnije vrste financijskog rizika kojima je Mirovinski fond izložen su tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Strukturu imovine i povezane rizike određuje i nadzire Društvo za upravljanje Mirovinskim fondom kako bi se ostvarili ciljevi ulaganja.

Tržišni rizik

Tržišni rizik obuhvaća potencijalne gubitke i dobitke koji mogu nastati kao posljedica tečajnog rizika, kamatnog rizika i cjenovnog rizika.

Strategija upravljanja tržišnim rizikom Mirovinskog fonda određena je investicijskim ciljevima Mirovinskog fonda. Tržišnim rizikom i cjelokupnom tržišnom pozicijom Mirovinskog fonda dnevno upravlja Društvo za upravljanje sukladno usvojenim politikama i procedurama.

Strategija ulaganja Mirovinskog fonda je ostvarivanje adekvatne stope prinosa na dulji rok ulaganjem imovine Mirovinskog fonda pretežno u hrvatska i inozemna tržišta vlasničkih i dužničkih vrijednosnica. Društvo za upravljanje postiže navedene ciljeve ulaganjem imovine Mirovinskog fonda u sljedeće vrijednosne papire, uzimajući u obzir zakonska ograničenja i ograničenja ulaganja postavljena od strane Agencije:

1. prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca čiji je izdavatelj Republika Hrvatska, druga država članica ili država članica Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD) te Hrvatska narodna banka ili središnja banka druge države članice, odnosno države članice OECD-a - najmanje 50% neto vrijednosti imovine Fonda
2. prenosive dužničke vrijednosne papira i instrumente tržišta novca za koje jamči Republika Hrvatska, druga država članica, država članica OECD-a, Hrvatska narodna banka, ili središnja banka druge države članice, odnosno države članice OECD-a, ili je izdavatelj javno međunarodno tijelo kojemu pripadaju jedna ili više država članica, odnosno kojemu pripada jedna ili više država članica OECD-a – najviše 30% neto vrijednosti imovine Fonda, uzimajući u obzir i posrednu izloženost iz točaka 6. i 9.
3. prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca uvrštenih na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji je izdavatelj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a – najviše 30% neto vrijednosti imovine Fonda, uzimajući u obzir i posrednu izloženost iz točaka 6. i 9.
4. prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca uvrštenih na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji izdavatelj ima sjedište u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a – najviše 30% neto vrijednosti imovine Fonda, uzimajući u obzir i posrednu izloženost iz točaka 6. i 9.
5. prenosive vlasničke vrijednosne papire uvrštene na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji je izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a – najviše 35% neto vrijednosti imovine Fonda, uzimajući u obzir i posrednu izloženost iz točaka 6. i 9.
6. udjele UCITS fondova koji su odobrenje za rad dobili u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici ili odgovarajuće fondove koji su odobrenje za rad dobili u državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tim fondovima i razina zaštite ulagatelja istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje osnivanje i rad otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom – najviše 30% neto vrijednosti imovine Fonda

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

21 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

7. udjele ili dionice u otvorenim alternativnim investicijskim fondovima, odnosno dionice ili poslovne udjele u zatvorenim alternativnim investicijskim fondovima koji su odobrenje za rad dobili u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili odgovarajuće fondove koji su odobrenje za rad dobili u državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tim fondovima i razina zaštite ulagatelja istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje osnivanje i upravljanje alternativnim investicijskim fondovima – najviše 10% neto vrijednosti imovine Fonda

8. depozite kod kreditnih institucija koji su povratni na zahtjev te koji dospijevaju za najviše 12 mjeseci, pod uvjetom da kreditna institucija ima registrirano sjedište u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici ili državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tom kreditnom institucijom i razina zaštite deponenata istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje poslovanje kreditnih institucija - najviše 20% neto vrijednosti imovine Fonda

9. izvedene financijske instrumente kojima se trguje na uređenim tržištima u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala ili izvedene financijske instrumente kojima se trguje izvan uređenih tržišta (neuvrštene OTC izvedenice) i to jedino u svrhu zaštite imovine Fonda i efikasnog upravljanja imovinom i obvezama Fonda

10. novac na transakcijskom računu za poslovne namjene Fonda otvorenog kod depozitara te na drugim računima kada je to potrebno radi realizacije ulaganja – najviše 5% neto vrijednosti imovine Fonda, odnosno iznimno 10% neto vrijednosti imovine Fonda, ali na rok ne duži od 14 dana

11. druge vrste imovine koja je proizašla iz imovine iz točaka 1. do 10.

Imovina Fonda mora se ulagati na način da bude valutno usklađena s obvezama Fonda, odnosno najmanje 60% neto vrijednosti imovine Fonda mora biti uloženo u imovinu kojom se trguje ili koja se namiruje u valuti u kojoj se isplaćuju mirovine iz obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

21 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

Imovina Fonda mora se ulagati na način da bude valutno usklađena s obvezama Fonda, odnosno najmanje 60% neto vrijednosti imovine Fonda mora biti uloženo u imovinu kojom se trguje ili koja se namiruje u valuti u kojoj se isplaćuju mirovine iz obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Imovina Mirovinskog fonda investira se u dužničke i vlasničke vrijednosnice te udjele u investicijskim fondovima sukladno zakonskim ograničenjima i tržišnim uvjetima kako bi maksimizirala očekivani prihod te minimizirala očekivani rizik. Društvo za upravljanje nastoji ostvariti željeni prinos alocirajući sredstva u one vrste vrijednosnih papira i na ona tržišta za koja procijeni da će u budućnosti davati najbolje prinose u odnosu na prateći rizik. Društvo za upravljanje upravlja rizicima na dnevnoj osnovi, u skladu s politikama i procedurama koje su na snazi.

(a) Tečajni rizik

Mirovinski fond može ulagati u financijske instrumente, te izvršavati transakcije denominirane u stranim valutama koje ne predstavljaju njegovu funkcionalnu valutu. Sukladno tome, Fond je izložen riziku promjene tečaja njegove valute u odnosu na ostale valute na način koji može negativno utjecati na dobit i vrijednost Fonda.

Izloženost tečajnom riziku svakodnevno se mjeri. Terminski ugovori u stranoj valuti koriste se kako bi se smanjila izloženost tečajnom riziku.

Kao što je objašnjeno u bilješci 20, zakonska regulativa dozvoljava mirovinskim fondovima korištenje derivativa u svrhu zaštite i efikasnog upravljanja, ukoliko su zadovoljeni određeni uvjeti. Tijekom 2014. godine, Mirovinski fond sklopio je 53 (2013.: 54 devizna forward ugovora) devizna forward ugovora s ciljem ekonomske zaštite njegove izloženosti tečajnom riziku koji proizlazi iz vrijednosnih papira denominiranih u valutama: eurima, američkim dolarima i švicarskim francima.

Da je tečaj eura na dan 31. prosinca 2014. u odnosu na kunu ojačao/oslabio 0,5%, uz pretpostavku ostalih nepromijenjenih varijabli, to bi rezultiralo povećanjem/smanjenjem neto imovine za 32.813 tisuća kuna (2013.: 24.357 tisuća kuna).

Da je tečaj američkog dolara na dan 31. prosinca 2014. u odnosu na kunu ojačao/oslabio 0,5%, uz pretpostavku ostalih nepromijenjenih varijabli, to bi rezultiralo povećanjem/smanjenjem neto imovine za 24.278 tisuća kuna (2013.: 12.087 tisuća kuna).

Da je tečaj švicarskog franka na dan 31. prosinca 2014. u odnosu na kunu ojačao/oslabio 0,5%, uz pretpostavku ostalih nepromijenjenih varijabli, to bi rezultiralo povećanjem/smanjenjem neto imovine za 708 tisuća kuna (2013.: 1.126 tisuća kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**21 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)***Tržišni rizik (nastavak)**(a) Tečajni rizik (nastavak)*

Ukupna izloženost Mirovinskog fonda tečajnim fluktuacijama na dan izvještavanja je bila kako slijedi:

	2013. '000 kn	2013. %	2014. '000 kn	2014. %
Imovina				
Euro	4.871.440	20,91	6.562.663	25,41
Američki dolar	4.178.862	17,93	6.699.454	25,94
Norveška kruna	54.542	0,23	4	0,00
Rumunjski lev	208	0,00	209	0,00
Češka kruna	134.990	0,58	226.794	0,88
Mađarska forinta	11	0,00	11	0,00
Japanski jen	32	0,00	32	0,00
Poljski zlot	7	0,00	7	0,00
Britanska funta	135.423	0,58	186.643	0,72
Švicarski franak	444.942	1,91	364.850	1,41
Ukupno strane valute	<u>9.820.457</u>	<u>42,14</u>	<u>14.040.667</u>	<u>54,36</u>
Kuna	13.626.505	58,48	11.940.128	46,23
Ukupno imovina	<u><u>23.446.962</u></u>	<u><u>100,62</u></u>	<u><u>25.980.795</u></u>	<u><u>100,59</u></u>
Obveze				
Euro	0	0,00	-36	0,00
Američki dolar	-73.792	-0,32	0	0,00
Ukupno strane valute	<u>-73.792</u>	<u>-0,32</u>	<u>-36</u>	<u>0,00</u>
Kuna	-70.449	-0,30	-153.159	-0,59
Ukupno obveze	<u><u>-144.241</u></u>	<u><u>-0,62</u></u>	<u><u>-153.195</u></u>	<u><u>-0,59</u></u>
Neto imovina članova Mirovinskog fonda	<u><u>23.302.721</u></u>	<u><u>100,00</u></u>	<u><u>25.827.600</u></u>	<u><u>100,00</u></u>

Izloženost imovine Fonda prema američkom dolaru i švicarskom franku zaštićena je forward ugovorima nominalnih vrijednosti prikazanih u nastavku:

	2013. Nominalna vrijednost '000 kn	2014. Nominalna vrijednost '000 kn
Američki dolar	1.686.955	1.705.536
Švicarski franak	214.255	219.826
	<u>1.901.210</u>	<u>1.925.362</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

21 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

Rizik specifičnih instrumenata

Mirovinski fond ulazi u terminske ugovore u stranoj valuti kako bi ekonomski zaštitio cjelokupni portfelj od valutnog rizika i podmirio transakcije u stranoj valuti. Terminski ugovor u stranoj valuti je ugovor između dvije strane o razmjeni različitih valuta po određenom tečaju na unaprijed dogovoren budući datum i mora biti namiren u novcu.

Terminski ugovori u stranoj valuti rezultiraju izloženošću tržišnom riziku na temelju promjena tečaja strane valute povezane s ugovorenim iznosima. Tržišni rizik se pojavljuje zbog mogućnosti promjena tečaja strane valute. Terminski ugovori koji imaju pozitivnu fer vrijednost rezultiraju kreditnom izloženošću prema suprotnoj strani u ugovoru.

Nominalni iznosi predstavljaju pripadajuće referentne iznose strane valute na kojima se temelje fer vrijednosti terminskih ugovora u stranoj valuti kojima Mirovinski fond trguje. Dok nominalni iznosi ne predstavljaju sadašnju fer vrijednost i ne ukazuju neophodno na buduće novčane tokove terminskih ugovora u stranoj valuti u posjedu Mirovinskog fonda, pripadajuće promjene cijena, koje proizlaze iz varijabli specificiranih nominalnim iznosima, utječu na fer vrijednost ovih derivativnih financijskih instrumenata.

(b) Kamatni rizik

Mirovinski fond je izložen riziku fer vrijednosti kamatnih stopa koji se uglavnom odnosi na dužničke vrijednosnice s fiksnom stopom, budući da cijene obveznica ovise o promjenama kamatnih stopa. Mirovinski fond nema kamatonosnih obveza.

Kako bi Fond ograničio izloženost riziku promjene kamatnih stopa prati se duracija dužničkog dijela portfelja.

Na dan 31. prosinca 2014. duracija cijelog portfelja dužničkih vrijednosnih papira iznosi 3,91 (2013.: 3,22). Navedeno znači, da su kamatne stope bile za 1 postotni bod veće/manje (2013.: 1 postotni bod veće/manje), vrijednost imovine bila bi 713.648 tisuća kuna manja/veća (2013.: 544.721 tisuću kuna), kao posljedica smanjenja/povećanja fer vrijednosti dužničkih vrijednosnica.

Do danas, Mirovinski fond nije imao potrebe ulaziti u transakcije zaštite portfelja od kamatnog rizika.

Efektivne kamatne stope	2013.	2014.
	%	%
Novac i novčani ekvivalenti	0,50	0,08
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1,00	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	4,29	4,28
Financijska ulaganja koja se drže do dospelosti	5,16	5,17

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

21 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

(c) Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica

Cjenovni rizik je rizik da će se vrijednost instrumenta mijenjati kao rezultat promjena tržišnih cijena, bilo da su iste uzrokovane faktorima specifičnim za određeno ulaganje, njegovog izdavatelja ili faktore koji utječu na sve instrumente kojima se trguje na tržištu.

Primarna izloženost cjenovnom riziku proizlazi iz trgovanja vlasničkim vrijednosnicama. Sukladno Zakonu i regulativi Agencije, Mirovinskom fondu je dozvoljeno ulaganje u vlasničke vrijednosnice uvrštene na uređeno tržište, čiji je izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a, ukoliko zadovoljava zakonske uvjete i uvjete koje je propisala Agencija. Nadalje, cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica proizlazi iz ulaganja u udjele u investicijskim fondovima.

Izloženost cjenovnom riziku Društvo za upravljanje umanjuje strukturiranjem diverzificiranog portfelja instrumenata na različitim tržištima. Da su se burzovni indeksi na dan 31. prosinca 2014. godine povećali/smanjili za 10% (2013.: 10%), a da su sve ostale varijable ostale konstantne, navedeno bi povećalo/smanjilo neto imovinu Fonda za 515.067 tisuća kuna (2013.: 511.003 tisuće kuna). U navedeni izračun nisu uključena ulaganja u investicijske fondove.

Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da stranka financijskog instrumenta neće biti u mogućnosti, u cijelosti ili djelomično, podmiriti svoje obveze prema Mirovinskom fondu u trenutku njihova dospjeća. Neispunjavanje obveza od strane stranke prema Mirovinskom fondu ugrozilo bi likvidnost Mirovinskog fonda i smanjilo vrijednost njegove imovine. Kreditna izloženost Mirovinskog fonda na datum izvještavanja od financijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja i raspoloživih za prodaju odražava se kroz njihovu pozitivnu fer vrijednost na datum izvještavanja, kako je prikazano u Izvještaju o financijskom položaju.

Rizik da druga strana unutar derivativnog ili drugog instrumenta za trgovanje neće ispuniti svoje obveze redovno se prati. Pri praćenju kreditnog rizika, posebna je pažnja posvećena trgovanju instrumentima sa pozitivnom fer vrijednošću. Kako bi mogao upravljati kreditnim rizikom, Mirovinski fond posluje sa strankama koje imaju dobru kreditnu sposobnost.

Na dan 31. prosinca 2014. godine sljedeća financijska imovina bila je izložena kreditnom riziku: novac i novčani ekvivalenti, ulaganja u dužničke vrijednosnice i ostala potraživanja.

Maksimalna izloženost pojedinim partnerima u odnosu na transakcije i prilikom plasiranja depozita kod banaka utvrđuje se internim limitima ulaganja. Izloženost kreditnom riziku prati se svakodnevno.

Rizik koji se odnosi na nepodmirene transakcije smatra se malim s obzirom na kratko razdoblje podmirenja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**21 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)****Kreditni rizik (nastavak)**

Kreditni rejting investicijskog portfelja Fonda prema Standard&Poor's klasifikaciji je kako slijedi:

	Rejting	2013. '000 kn	2013. %	2014. '000 kn	2014. %
Novac i novčani ekvivalenti	Bez rejtinga	520.703	2,22	1.872.384	7,21
Dužnički vrijednosni papiri	AAA	0	0,00	307.542	1,18
	BB+	16.762.594	71,49	0	0,00
	BB-	3.950	0,02	0	0,00
	BB	0	0,00	17.929.374	69,01
	B	133.128	0,57	0	0,00
	Bez rejtinga	11.028	0,05	7.641	0,03
Derivativna financijska imovina	BB+	24.643	0,11	0	0,00
	Bez rejtinga	22.804	0,09	0	0,00
Potraživanja po stečenoj kamati i ostala imovina		254.488	1,08	298.308	1,15
Ostala potraživanja	Bez rejtinga	143.485	0,61	627	0,00
Maksimalna izloženost kreditnom riziku		<u>17.876.823</u>	<u>76,24</u>	<u>20.415.876</u>	<u>78,58</u>
Ostala ulaganja koja nisu izložena kreditnom riziku		<u>5.570.139</u>	<u>23,76</u>	<u>5.564.919</u>	<u>21,42</u>
Ukupno imovina		<u><u>23.446.962</u></u>	<u><u>100,00</u></u>	<u><u>25.980.795</u></u>	<u><u>100,00</u></u>

Fer vrijednost financijske imovine najbolje prikazuje maksimalnu izloženost kreditnom riziku na datum izvještavanja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**21 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)****Kreditni rizik (nastavak)**

Financijska imovina Mirovinskog fonda izložena kreditnom riziku koncentrirana je u sljedećim područjima i predstavlja maksimalan računovodstveni gubitak koji bi bio ostvaren na datum izvještavanja da komitenti u potpunosti nisu u mogućnosti ispuniti svoje ugovorene obveze:

	2013. '000 kn	2013. %	2014. '000 kn	2014. %
Instrumenti s kreditnim rizikom				
Dužnički instrumenti raspoloživi za prodaju				
- Ministarstvo financija Republike Hrvatske	12.229.636	52,16	13.572.045	52,24
- Ministarstvo financija Republike Njemačke	0	0,00	307.542	1,18
- Hrvatska banka za obnovu i razvitak	0	0,00	117.188	0,45
- Industrija, domaći izdavatelji	0	0,00	2.759	0,01
- Infrastruktura, domaći izdavatelji	3.748	0,02	0	0,00
- Distribucija, domaći izdavatelji	133.128	0,57	0	0,00
- Energetika, domaći izdavatelji	3.950	0,02	0	0,00
- Domaći municipalni rizik	7.281	0,03	4.881	0,02
Dužnički instrumenti koji se drže do dospijea				0,00
- Ministarstvo financija Republike Hrvatske	4.233.558	18,06	4.240.142	16,32
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka - za trgovanje				0,00
- Ministarstvo financija Republike Hrvatske	299.401	1,28	0	0,00
Derivativna financijska imovina	47.447	0,19	0	0,00
Novac i novčani ekvivalenti	520.703	2,22	1.872.384	7,21
Potraživanja po stečenoj kamati i ostala imovina	254.488	1,08	298.308	1,15
Ostala potraživanja	143.485	0,61	627	0,00
Maksimalna izloženost kreditnom riziku	17.876.823	76,24	20.415.876	78,58
Ostali instrumenti koji nisu izloženi kreditnom riziku	5.570.139	23,76	5.564.919	21,42
Ukupno imovina	23.446.962	100,00	25.980.795	100,00

Na dan 31. prosinca 2014. od ukupne izloženosti imovine Fonda 69,67% (2013.: 72,57%) se odnosi na izloženost prema Republici Hrvatskoj.

Financijska imovina na dan 31. prosinca 2014. te 31. prosinca 2013. godine ovisno o dospelosti, analizirana je u nastavku:

	2013. '000 kn	2013. %	2014. '000 kn	2014. %
Nedospjela imovina	23.443.507	99,99	25.980.795	100,00
Dospjela neumanjena imovina	0	0,00	0	0,00
Dospjela umanjena imovina	3.455	0,01	0	0,00
Ukupno imovina	23.446.962	100,00	25.980.795	100,00

U 2012. Fond je u potpunosti izvršio umanjenje vrijednosti za određene obveznice pri čemu je priznat gubitak od umanjenja vrijednosti u iznosu od 29.495 tisuća kuna. U 2014. Fond je izvršio umanjenje vrijednosti za određene komercijalne zapise pri čemu je priznat gubitak od umanjenja vrijednosti u iznosu od 121 tisuću kuna (2013.: 3.813 tisuće kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

21 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Rizik likvidnosti

Fond je izložen riziku likvidnosti zbog mogućnosti prelaska ulagača iz Fonda u druge mirovinske fondove. Uprava društva za upravljanje Fondom smatra da je ovaj rizik nije značajan na temelju dosadašnjeg iskustva u upravljanju Fondom.

Rizik likvidnosti nastaje tijekom općeg financiranja aktivnosti Fonda i upravljanja njegovim pozicijama. Ono uključuje rizik nemogućnosti financiranja imovine prema odgovarajućim dospeljima i cijenama kao i rizik nemogućnosti prodaje imovine po razumnoj cijeni i u prikladnom vremenskom okviru.

Financijski instrumenti Mirovinskog fonda uglavnom uključuju dužničke vrijednosnice Republike Hrvatske i vlasničke vrijednosnice. U trenutnim tržišnim uvjetima, te vrijednosnice moguće je lako prodati ili sklopiti ugovor o reotkupu vrijednosnica za potrebe zadovoljavanja likvidnosti.

U skladu s politikom Društva za upravljanje, Uprava Društva za upravljanje dnevno prati likvidnu poziciju Fonda.

Sve financijske obveze (sve su nekamatonosne pa su očekivani odljevi jednaki nominalnom iznosu) na dan 31. prosinca 2014. u iznosu od 153.195 tisuća kuna (2013.: 144.241 tisuća kuna) moraju se podmiriti u roku od pet mjeseci kako je prikazano u tablici u nastavku:

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2014.
	'000 kn	'000 kn
do 1 mjeseca	138.127	53.790
od 1 do 3 mjeseca	0	68.540
od 3 do 12 mjeseci	6.114	30.865
	<u>144.241</u>	<u>153.195</u>
	=====	=====

Imovina članova u iznosu od 25.827.600 tisuća kuna (2013.: 23.302.721 tisuća kuna) nema ugovoreno dospeljeće.

Na temelju povijesnih razina aktivnosti, Fond u prosjeku ima odljeve povezane s otkupom udjela u iznosu od 2.389 tisuća kuna svakog dana (2013.: 289 tisuće kuna).

Ročnost financijske i ostale imovine prikazana prema preostalom ugovornom dospeljcu za svu imovinu osim financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, koja je prikazana kao kratkotrajna bez obzira na rokove dospeljeća, analizirana je u nastavku:

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2014.
	'000 kn	'000 kn
Dugotrajna imovina	16.067.362	16.474.632
Kratkotrajna imovina	7.379.600	9.506.164
	<u>23.446.962</u>	<u>25.980.795</u>
	=====	=====

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**21 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)**

Ročnost financijske imovine prikazana prema preostalom ugovornom dospijeću za zajmove i potraživanja, financijsku imovinu raspoloživu za prodaju i financijska ulaganja koja se drže do dospijeća te za novac i novčane ekvivalent i financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka u razredu do mjesec dana, analizirana je u nastavku:

	31. prosinca 2013. '000 kn	31. prosinca 2014. '000 kn
Do 1 mjeseca	6.491.466	7.582.019
Od 1 do 3 mjeseca	650.740	93.407
Od 3 do 12 mjeseci	46.476	1.830.737
Preko godine dana	16.067.362	16.474.632
	<hr/>	<hr/>
	23.256.044	25.980.795
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Većina financijske imovine kotira.

Otkupive obračunske jedinice

Sve otkupive obračunske jedinice u potpunosti su plaćene. U neto imovinu Fonda spadaju navedene otkupive jedinice bez nominalne vrijednosti. Kada se ispune određeni uvjeti, svaka jedinica ima pravo prijenosa na društvo za mirovinsko osiguranje u roku od 3 radna dana od dana otkupa po cijeni neto imovine po jedinici na datum otkupa. Relevantna kretanja u neto imovini iskazana su u Izvještaju o promjenama u neto imovini fonda. U skladu s ciljevima iznesenima u bilješci 1 te politikama upravljanja rizicima, Fond nastoji uključiti primljene doprinose u odgovarajuća ulaganja pri tome održavajući dostatnu razinu likvidnosti kako bi se ostvario otkup i povećavajući likvidnost kratkoročnim kreditima ili prodajom kotiranih vrijednosnica ako je potrebno.

Neto imovina Fonda po jedinici iznosi 210,6223 kuna (2013.: 189,1238 kuna) na dan izvještavanja.

Operativni rizik

Operativni rizik podrazumijeva rizik direktne ili indirektne štete nastale zbog grešaka, povreda, prekida ili oštećenja koje su uzrokovali interni procesi, tehnologija i infrastruktura koja podržava poslovanje Fonda ili eksterno uzrokovani događaji. Operativni rizik uključuje pravni rizik i rizik usklađenosti s regulativom, dok su iz njega isključeni kreditni, tržišni i rizik likvidnosti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

22 Fer vrijednost

Većina financijskih instrumenata Mirovinskog fonda se vodi po fer vrijednosti na datum izvještavanja. Fer vrijednost financijskog instrumenta se obično može pouzdano odrediti unutar razumnog raspona procjena. Za određene druge financijske instrumente, uključujući potraživanja u postupku namire, obveze s osnove ulaganja u vrijednosne papire, ostale obveze i obračunate troškove knjigovodstvena vrijednost približno je jednaka fer vrijednosti zbog neposrednog ili kratkoročnog dospjeća ovih financijskih instrumenata.

Procjena fer vrijednosti

MSFI 7 *Financijski instrumenti: Objavljivanje* („MSFI 7”) zahtjeva određivanje hijerarhije fer vrijednosti financijskih instrumenata na tri razine i objavu podataka o financijskim instrumentima koji se u financijskim izvještajima mjere po fer vrijednosti. Fond koristi sljedeću hijerarhiju mjerenja fer vrijednosti koja reflektira značajnost inputa korištenih prilikom mjerenja fer vrijednosti:

Razina 1: Fer vrijednost financijskih instrumenata temelji se na njihovim kotiranim tržišnim cijenama dostupnim na aktivnom tržištu.

Razina 2: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene na temelju mjerljivih inputa. Ova kategorija uključuje usporedbu fer vrijednosti drugog instrumenta koji je suštinski isti, tehnike diskontiranih novčanih tokova, ili bilo koju drugu tehniku procjene koja omogućava pouzdanu procjenu cijena dobivenih u stvarnim tržišnim transakcijama.

Razina 3: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene koje se ne temelje na mjerljivim inputima.

Sljedeća tablica predstavlja imovinu i obveze Fonda koji se mjere po fer vrijednosti na dan izvještavanja:

31. prosinca 2014. godine:	Razina 1	Razina 2	Razina 3	u '000 kn Ukupno
Imovina				
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka				
-Vlasničke vrijednosnice	5.141.102	9.631	0	5.150.733
-Ulaganja u fondove	412.274	1.912	0	414.186
Financijska imovina raspoloživa za prodaju				
- Dužnička ulaganja	13.879.586	124.829	0	14.004.415
Ukupno imovina	19.432.962	136.372	0	19.569.334
Obveze				
Financijske obveze po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka				
-Forward ugovori	0	141.625	0	141.625
Ukupno obveze	0	141.625	0	141.625

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**22 Fer vrijednost (nastavak)**

31. prosinca 2013. godine:

u '000 kn

	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Imovina				
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka				
-Dužničke vrijednosnice	0	299.401	0	299.401
-Vlasničke vrijednosnice	5.110.101	0	0	5.110.101
-Ulaganja u fondove	457.359	2.679	0	460.038
-Forward ugovori	0	47.447	0	47.447
Financijska imovina raspoloživa za prodaju				
- Dužnička ulaganja	11.843.402	534.339	0	12.377.741
Ukupno imovina	17.410.862	883.866	0	18.294.728
Obveze				
Financijske obveze po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka				
-Forward ugovori	0	6.193	0	6.193
Ukupno obveze	0	6.193	0	6.193

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

22 Fer vrijednost (nastavak)

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cijenama na dan izvještavanja. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cijene poznate temeljem zamjene, aktivnosti brokera, industrijske skupine ili regulatorne agencije, a te cijene predstavljaju stvarne i redovite tržišne transakcije prema uobičajenim trgovačkim uvjetima. Kotirana tržišna cijena korištena za financijsku imovinu koju drži Fond je njezina važeća kupovna cijena. Ovi instrumenti uključeni su u razinu 1. Instrumenti koji su uključeni u razinu 1 sastoje se prvenstveno od državnih obveznica i vlasničkih instrumenata koja su klasificirana kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili vrijednosnice raspoložive za prodaju.

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primjer, kratkoročni zapisi i termimska kupoprodaja deviza) utvrđuje se korištenjem tehnika procjene. Te tehnike procjene zahtijevaju maksimalno korištenje vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće, a oslanjaju se što je manje moguće na procjene specifične za pojedini subjekt. Ukoliko su svi značajni inputi potrebni za fer vrednovanje instrumenta vidljivi, instrument se uključuje u razinu 2.

Dužničke vrijednosnice raspoložive za prodaju iskazane u razini 1 u iznosu od 3.476.295 tisuće kuna (2013: 4.707.777 tisuće kuna) tijekom godine su bile uključene u razinu 2. Dužničke vrijednosnice raspoložive za prodaju iskazane u razini 2 u iznosu od 122.069 tisuće kuna (2013: 530.591 tisuće kuna) tijekom godine su bile uključene u razinu 1.

Na dan 31. prosinca 2014. godine fer vrijednost financijskih instrumenata koji se drže do dospijeca iznosi 4.482.116 tisuća kuna (2013.: 4.383.604 tisuća kuna).

23 Transakcije s povezanim osobama

U skladu sa Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima, povezane stranke Društva za upravljanje i Mirovinskog fonda su dioničari Društva za upravljanje i njegovi direktni ili indirektni vlasnici s udjelom iznad 10%, članovi Upravnog i Nadzornog odbora Društva za upravljanje i njihova bliža rodbina, ili drugi pojedinci koji imaju mogućnost utjecaja na odluke Upravljačkog društva i Mirovinskog fonda te Banka skrbnik.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**23 Transakcije s povezanim osobama (nastavak)**

Fondom upravlja Društvo za upravljanje koje je u vlasništvu Allianz New Europe Holding GmbH osiguravajućeg društva registriranog u Austriji i Zagrebačke banke d.d. Zagreb, banke registrirane u Hrvatskoj. Krajnji vlasnik i krajnje kontrolno društvo Društva za upravljanje je Allianz SE, Njemačka. Sve članice i podružnice Allianz Grupe i UniCredit Grupe su povezane osobe s Fondom.

Stanja potraživanja i obveza te poslovne transakcije Fonda s Društvom za upravljanje za godinu koja je završila 31. prosinca iznose kako slijedi:

	2013.	U '000 kn 2014.
Obveze		
Obveze prema Društvu za upravljanje fondom (Bilješka 11)	8.862	9.793
Rashodi		
Rashodi s osnova odnosa s Društvom za upravljanje (Bilješka 15)	-99.616	-111.686

Stanja potraživanja i obveza te poslovne transakcije Fonda s vlasnicima Društva za upravljanje za godinu koja je završila 31. prosinca iznose kako slijedi:

	2013.	u '000 kn 2014.
Imovina		
Potraživanja s osnove forward ugovora	24.643	0
Potraživanja s osnove prodaje dužničkih vrijednosnica	15.969	0
Obveze		
Obveze s osnove forward ugovora	2.474	41.909
Obveze s osnove kupnje dužničkih vrijednosnica	8.358	0
Rashodi		
Nerealizirani gubici od izvedenica	139.847	101.014
Realizirani gubici od prodaje financijskih instrumenata	8.987	5.588
Realizirani gubici od izvedenica	149.066	181.230
Transakcijski troškovi	36	36
Negativne tečajne razlike od monetarnih financijskih instrumenata (isključujući vrijednosne papire)	10.009	8.333
Prihodi		
Nerealizirani dobici od izvedenica	162.017	59.106
Realizirani dobici od prodaje financijskih instrumenata	14.519	7.327
Realizirani dobici od izvedenica	171.524	144.908
Pozitivne tečajne razlike od monetarnih financijskih instrumenata (isključujući vrijednosne papire)	8.901	5.397

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**23 Transakcije s povezanim osobama (nastavak)**

Stanja potraživanja i obveza te poslovne transakcije s ostalim povezanim osobama (članicama Allianz Grupe i UniCredit Grupe) za godinu koja je završila 31. prosinca iznose kako slijedi:

	u '000 kn	
	2013.	2014.
Rashodi		
Realizirani gubici od prodaje financijskih instrumenata	0	149
Prihodi		
Realizirani dobiti od prodaje financijskih instrumenata	0	6.605

Vrijednost ulaganja Fonda u trgovačka društva čiji su članovi Nadzornog odbora ujedno i povezane osobe Fonda iznosi za godinu koja je završila 31. prosinca iznose kako slijedi:

	u '000 kn	
	2013.	2014.
Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	625.106	387.467
Potraživanja s osnovu dospjeća dužničkih vrijednosnica	3.455	0

Stanja potraživanja i obveza te poslovne transakcije Fonda s Bankom skrbnikom za godinu koja je završila 31. prosinca iznose kako slijedi:

	u '000 kn	
	2013.	2014.
Imovina		
Novčana sredstva i novčani ekvivalenti	500.688	1.042.200
Potraživanja po stečenoj kamati i ostala imovina	14	5
Obveze		
Obveze prema banci skrbniku	630	696
Ostale obveze fonda	15	8
Obveze s osnove forward ugovora	0	7.981
Rashodi		
Naknada banci skrbniku	-7.083	-7.942
Transakcijski troškovi	-132	-107
Nerealizirani gubici od izvedenica	0	-19.641
Realizirani gubici od prodaje financijskih instrumenata	0	-24
Realizirani gubici od izvedenica	0	-708
Prihodi		
Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta) imovine s fiksnim dospjećem	72	74
Nerealizirani dobiti od izvedenica	0	11.660
Realizirani dobiti od prodaje financijskih instrumenata	0	5.744
Realizirani dobiti od izvedenica	0	740
Pozitivne tečajne razlike od monetarnih financijskih instrumenata (isključujući vrijednosne papire)	0	278

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**24 Istupanje iz Fonda sukladno novoj zakonskoj regulativi**

Stupanjem na snagu novog Zakona o obveznim mirovinskim fondovima od 31. siječnja 2014. Fond bilježi sljedeća jednokratna smanjenja:

	Smanjenje broja obračunskih jedinica	Novčani izdaci u '000 kn
Smanjenje temeljem inicijalnog istupanja članova u fondove kategorije A i C	(3.431.162)	(700.411)
Smanjenje temeljem istupanja članova u obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti	(5.738.075)	(1.110.031)

Smanjenje temeljem inicijalnog istupanja članova u kategorije A i C, odnosi se na novu zakonsku regulativu, kojom je uveden sustav tri kategorije fonda A, B i C. Članstvo u pojedinoj kategoriji ovisi o preostalom vremenu do odlaska u mirovinu. Dotadašnji AZ obvezni mirovinski fond postao je AZ obvezni mirovinski fond kategorije B, dok su AZ obvezni mirovinski fondovi kategorije A i C počeli s radom prijenosom sredstava članova koji su izabrali promjenu kategorije fonda ili su raspoređeni u kategoriju C s obzirom na manje od 5 godina do mirovine.

Novim je Zakonom također definiran prijenos sredstava iz obveznih mirovinskih fondova u državni proračun za one članove čija su prava iz mirovinskog osiguranja uređena posebnim propisom (tzv. beneficirani radni staž). Istima će, u trenutku umirovljenja, biti određena mirovina kao da su bili osigurani samo u mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti.